

Örömmel meríték a szabadulás vizéből

Női arcok a Bibliából és az egyháztörténetből

A nők hivatásáról, helyéről, jelleméről, testi és lelki jellemzőiről sok-sok közhelyet le lehetne írni. Konzervatívoknak és feministáknak, női és férfi teológusoknak, társadalomtudósoknak, pszichológusoknak és orvosoknak sok, gyakran egymást kioltó véleménye van a nőkről. Mi most nem szeretnénk e vélemények között igazságot tenni, vagy a magunk, még inkább megfellebbezhetetlen véleményét közzétenni. Inkább női arcokat mutatunk be, nagyon ismerteket és mára már szinte elfeledetteket. Évszázadok választják el ezeket a nőket, mi mégis megpróbáljuk összekötni őket. A bibliai Évától a 20. századi tanárnőig húzódó sorozat összekötő lánc a fenti ige négy szava lesz.

„Öröm” Az örömmel könnyű azonosítani a nőket. A családi békesség és boldogság fenntartása a családanyak feladata volt. Férjek és gyermekek hajlamosabbak voltak megfélemlkezni arról, hogy ebben nekik is szerepük van. Már az első nő (Éva) megpillantása is örömmel töltötte el az első férfit (Ádámot). Jákob legfőbb öröme Ráhelben telt. Amit „lutheri életörömként” szoktak leírni, annak a felelőse leginkább Bora Katalin volt a maga talpra-essettségével, derűjével és kiváló sörével. A családi kereteken túllépve, Túrmezei Erzsébet versei máig is sokaknak szereznek örömet.

„Merítés” Bár a leggyakrabban a nők jártak a kutakhoz, hogy edényeiket megmerítsék, sokáig megütközést keltett, ha a tudomány, műveltség forrásaiból akartak meríteni. Kivételek már a bibliai időkben is voltak: Jeremiás kortársa, a bölcs Hulda próféta tanácsaira nagy tudású férfiak is hallgattak. Az újabb korban Veres Pálné volt az, aki sokat tett azért, hogy a tudás kútjából minél több nő meríthessen. Dégenfeld Berta már akkor komoly csillagászati megfigyeléseket és színképelemzést végzett, amikor mértékadó tudományos körök még a női egészség legfőbb veszélyének tekintették a természettudományokban való elmélyedést.

„Szabadulás” Elsőre nem is gondolnánk, hogy hány nő állt népe, vagy egyháza élére és küzdött férfiakat megszégyenítő bátorsággal azok szabadulásáért. A „siserahadtól” Debóra és Jáel bátorsága mentette meg a választott népet. Judit a szó szoros értelmében vette fejét az Izraelre törő idegen seregnek és Holofernésznek. Eszter szépsége és hűsége Babilonban mentette meg a zsidó népet a pusztulástól. Mária királyné türelmes bölcsessége Mohács előtt Magyarországon, 1530-tól kezdve pedig Németalföldön tette védte meg a reformáció híveit az üldöztetéstől. Mária Dorottya közbenjárása 1849-ben protestáns lelkészek tucatjait mentette meg a hadbíróaságtól és a várfogságtól. És akkor még nem beszéltünk a szabadulás szónak átvitt értelméről: a bűnből, kötöttségektől és megkötözöttségéből való szabadulásról!

„Víz” A víz több mint egy egyszerű, három atomból álló molekula. Az életet, a segítséget, közbenjárást, diakóniát szimbolizálja. Akiknek sok adatott, sokat tudtak segíteni: Priscilla éppen úgy felajánlotta házáat az első keresztyéneknek, mint Beleznay grófné az első pesti evangélikusoknak. Félé az első keresztyén gyülekezetnek szolgált alázattal, a róla elnevezett diakonissza egyesület vezetője, Pauer Irma és társai a két világháború gyülekezeteinek és rászorulóinak segítettek. A támogatás, mecenatúra, segítség gazdag példatárát találjuk meg a kiállításon. A női segítség és szolgálat friss vize nélkül alighanem hamar kiszáradna az egyház élete. Segíteni, gyógyítani, másokról gondoskodni természetesen 18 éven aluliaknak sem tilos, és férfiaknak is ajánlott.

Hölgykoszorú a Deák téren a múzeumok éjszakáján (2012): Bora Katalin, Habsburg Mária, Veres Pálné, Telekiné Roth Johanna és Mária Dorottya

Keress a nőt!

Az Evangélikus Országos Múzeum kiállítása

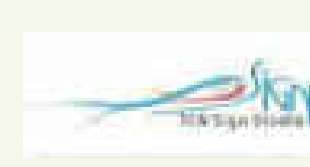
Támogató: Magyarországi Evangélikus Egyház Reformációi Emlékbizottság

Ötlet: Zászkaliczky Zsuzsanna

Szövegek és válogatás: Zászkaliczky Zsuzsanna és Kertész Botond

Grafika: Rezesy Szabolcs

Nyomdai munka: TCN Sign Stúdió

Keresd a nőt a Bibliában!

A Szentírást felütve nem kell sokáig olvasnunk, hogy az első nőre, Évára ráakadjunk. Az utolsó könyvben, János jelesében is találunk (allegorikus) nőalakokat. Szinte nincsen olyan könyv, ahol nem olvashatunk nőkről. Csak aki soha nem hallott a Szentírásról, gondolhatja, hogy a bibliai asszonyok valamennyien szentek, egész életükben lábujjhegyen jártak, és fejük körül glória ragyogott. Ha végiglapozzuk a Szentírás könyveit, azzal szembesülünk, hogy a benne szereplő női jellemek éppen olyan változatosak, mint a biblia világa: jók és gonoszak, erősek és gyengék, szentek és profánok, tiszták és tisztátalanok. Egy szóval az élet könyvének asszonyai olyanok, mint a valódi élet. Többekkel szívesen azonosulunk, másokban rémülten ismerünk rá saját gyengeségeinkre, megint másokat pedig messzire elkerülnénk.

Éva

Hugo van der Goes (1440–1482)

Albrecht Dürer (1471–1528)

profil keresés éva | kezdőlap

értékelés

Éva

státusz | Ádám felesége, az első asszony a földön

elérhetőség | 1Móz 3,6 és 3, 20

foglalkozás | munkanélküli, majd kertész és fojlású anya

élettrénet Amikor Isten megteremtette a földet és minden rajta élet, embert is alkotott. Úgy találta, nem jó neki egyedül élnie, ezért teremtett neki „segítőtársat, hozzáillőt”, egy asszonyt. Rájuk bízta az Edenkert növényeit és állatait, egy feltétellel: nem ehetnek a tiltott fa gyümölcséből. A kígyó megkörnyékezte Évát, hazudott neki Istenről, és adott neki a gyümölcsből. Amikor Éva és Ádám ettek belőle, szemük megnyílt, és tudták már, hogy bűnt követtek el. Isten megátkozta őket és küzdte őket az Edenkertből. De „ő lett az anyja minden élőnek”.

különös ismertetője általában ruhátlan, fügefalevelet visel, a kezében alma

kedvenc idézet „Ez most már csontból való csont, testemből való test.” (1Móz 2, 23)

hobby/érdeklődés kíváncsiság

ismerősök | Ádám, Lucifer, Abel, Káin, Sét, Enós

Facebook like icon

Lót felesége

Juan Urzúch (1829–1892)

Jean Brunel („Bárony Brunel” 1568–1625)

profil keresés lót felesége | kezdőlap

értékelés

Lót felesége

státusz | Lót felesége

elérhetőség | 1Móz 11-13 és 19

foglalkozás | háziasszony

élettrénet Ábrahám unokaöccsének felesége, két leánygyermek és néhány fiú anyja. Sodoma és Gomora közelében találtak új legelőkre. Akkoriban ott annyira elszaporodott a bűn, hogy Isten elpusztítani készült a két várost. Lótot és családját – mint igaz embereket – kimentette azzal a feltétellel, hogy nem nézhetnek hátra. Lótné ezt sajnos megszegte, és azon nyomban sóbálványá vált.

különös ismertetője átlagos öltözetű sószobor

kedvenc idézet „Mentsd az életedet!” (1Móz 19, 17)

hobby/érdeklődés kíváncsiság

ismerősök | Sára, Ábrahám, Lót, Hágár, Izsák

Facebook like icon

Sára

Giambattista Tiepolo (1696–1770)

profil keresés sára | kezdőlap

értékelés

Sára

státusz | Ábrahám felesége

elérhetőség | 1Móz 11-12; 16-23

foglalkozás | háziasszony

élettrénet Ábrahám ragyogó szépségű féltésvéreként lett a felesége. Idős koráig nem született gyermeke, ezért féltékeny volt szolgálójukra, férje második nejére, aki Izmaelt szülte Ábrahámnak. Már igen öreg volt, amikor az Úr két angyal társaságában megjelent sátornánál, és bejelentette, hogy utódjuk lesz. 90 éves volt, amikor Izsák megszületett, s ezután mindent megtett az anyja, hogy őt tegye meg örökösnek.

különös ismertetője fiatalon gyönyörű, általában öregasszonyként ábrázolják

kedvenc idézet „Általad nyer áldást a föld minden nemzetsége.” (1Móz 12, 3)

hobby/érdeklődés Hágár bosszantása

ismerősök | Ábrahám, Izsák, Lót, Lót felesége, Hágár, Izmael

Facebook like icon

Rebeka

Giovanni Battista Piazzetta (kb. 1683–1754)

Lucas Domarico (1684–1709)

Bartolomé Estebán Murillo (1618–1682)

profil keresés rebeka | kezdőlap

értékelés

Rebeka

státusz | Izsák felesége
elérhetőség | 1Móz 24-27
foglalkozás | háziasszony

életréte Lában szépséges húga volt. Még atya házában élt, amikor a már 40 éves Izsák szolgálja egy kútnál vizet kért tőle. (Azzal a szándékkal, hogy elviszi feleségül Izsáknak.) Rebeka igent mondott a gazdag Izsák lánykérésére, és hosszú utat tett meg hozzá. Húsz év házasság után Iker fiúknak adott életet. Ézsau szenvedélyes vadász lett, aija kedvence, Jákob pedig anyja szoknyája mellett élt. Izsák halála előtt fondorlattal kicserélte tőle másodszületője számára az atyai áldást, ami Ézsaut illette volna.

különös ismertetőjegy szép nő, gyakran vödörrel a kezében

kedvenc idézet „Légy parancsolója testvéreidnek, boruljanak le előtted anyádnak fia! Átkozott lesz, aki téged átkoz, áldott, aki téged áld!” (1Móz 27, 29)

hobbi/érdeklődés Jákob nevelgetése

ismerősök | Keturá, Elizeér, Izsák, Ábrahám, Lában, Betúél, Ézsau, Jákob

Ráhel

Raffaelo iskólaja (16. sz. közepé)

Dante Gabriel Rossetti (1828–1882)

Jacopo Negretti, id. Palma (1480–1528)

profil keresés ráhel | kezdőlap

értékelés

Ráhel

státusz | Lában lánya, Jákob felesége
elérhetőség | 1Móz 29-35
foglalkozás | pásztor, háziasszony

életréte Ráhel gyönyörű lánya volt Lábannak, akibe Jákob halálisan beleszeretett, amint meglátta. (Éppen a nyáját itatta egy kútnál.) Jákob hét (valójában kétszer hét) évig szolgált Lábánt, hogy elvehesse őt, ám akkor cselhez folyamodtak a lányos házbán: vegye el előbb az idősebbik lányt, Leát. Amikor megtörtént a nász, Jákob haragra gerjedt, de Lea legalább hét gyermeket szült neki.

különös ismertetőjegy szépséges nő, aki nyáját terelget egy kúthoz

kedvenc idézet „Jobb, ha hozzád adom, mintha más emberhez adnám. Maradj nálam!” (1Móz 28, 19)

hobbi/érdeklődés pereskedés és féltékenység nővérel, Leával.

ismerősök | Rebeka, Lea, Jákob, Lában, Zilpa, Bilha, József, Benjámín és még tíz törzs ősatya (Jákob fiai)

Lea

Giambattista Tiepolo (1696–1770)

Dante Gabriel Rossetti (1828–1882)

profil keresés lea | kezdőlap

értékelés

Lea

státusz | Lában lánya, Jákob felesége
elérhetőség | 1Móz 29-35
foglalkozás | háziasszony

életréte Ráhel gyönyörű lánya volt Lábannak, akibe Jákob halálisan beleszeretett, amint meglátta. Jákob hét évig szolgált Lábánt, hogy elvehesse őt, ám akkor cselhez folyamodtak a lányos házbán: vegye el előbb az idősebbik lányt, Leát. Amikor megtörtént a nász, Jákob haragra gerjedt, de Lea legalább hét gyermeket szült neki.

különös ismertetőjegy nincs

kedvenc idézet „Veled hálhat az éjszaka a fiad mandragorájáért!” (1Móz 30, 15)

hobbi/érdeklődés Pereskedés és féltékenység fiatalabb nővérel, Ráhellel.

ismerősök | Rebeka, Ráhel, Jákob, Lában, Zilpa, Bilha, József, Benjámín, Rúben, Simeon, Lévi, Júda, Issakár, Zebulon és még négy törzs ősatya (Jákob fiai)

Debóra

Gustave Doré (1832–1883)

Salomon de Bray (1597–1664)

profil keresés debóra | kezdőlap

értékelés

Debóra

státusz | Nattáli lánya
elérhetőség | Bir 4-5
foglalkozás | prófétanő, bíró

életréte Jákob unokája a Hácórbán uralkodó kánaáni király, Jábín idejében élt. Vítás ügyekkel fordultak hozzá az izraeliek. Amikor a zsidók az elnyomó Jábín ellen vonultak Tábor hegyére, ő Siserát és katonáit (a király seregét) a kezükre játszotta.

különös ismertetőjegy harcias, neve jelentése: méh, darázs

kedvenc idézet „Készen áll a ló a csata napján, de az Úr adja a győzelmet.” (Péld 21, 30-31)

hobbi/érdeklődés ücsörgés a természetben, egy palma alatt; cselszövés

ismerősök | Nattáli, Bilha, Lappidót, Zebulon, Jáel, Bárak

Jáél

Palma il Giovane (1548 körül–1628)

profil keresés

értékelés

Jáél

státusz | Heber (Jákok unokája) felesége

elérhetőség | Bir 4-5

foglalkozás | harcias, máskor szíves háziasszony

életről
Jábín király serege menekülőre fogta, amikor az Úr és Debóra segítségével a zsidók legyőzték őket. A hadvezér, Sisera úgy gondolta, biztonságban lesz Jáél sátrában, aki szép csészeében tejet adott neki inni. (Egyes hiesztelések szerint el is csábította, ám ennek a cáfolata politikai és hitvesi tisztessége.) Amikor azonban elaludt a „vendég”, egy sátorcöveket a férfi halántékán átűtve, a földhöz szögezte őt.

különös ismertetőjegy erős asszony

kedvenc idézet „De áldott asszony Jáél, legáldottabb a sátorlakó asszonyok között.” (Bir 5, 24)

hobby/érdeklődés harcászati, vendéglátás

ismerősök | Heber, Sisera, Barák, Debóra, Asér

Delila

Anthony van Dyck (1599–1641)

José Pina (1830–1909)

profil keresés

értékelés

Delila

státusz | Sámson szeretője

elérhetőség | Bir 16, 4-21

foglalkozás | prostituált

életről
Sámson, aki názir volt és Jákok dédunokája, nem árulta el senkinek, miben is lakik az ereje. (Nem volt méltó elkötelezettségéhez, sokszor vitt véghez dicstelen tetteket, és elég lobbánkony természet volt.) A filiszteusok ráverték Delilát, hogy szedje ki a férfiből a titkát. Napokon át tartó hazudozás és ígéretes után végül elárulta, hogy a hajában rejlik az ereje. Egy éjjel Delila levágta az alvó Sámson haját, majd a szemét is kiszúrták a filiszteusok.

különös ismertetőjegy leclér öltözet, ékszerék

kedvenc idézet „Hogyan mondhatod, hogy szeretsz, ha nem enyém a szíved?” (Bir 16, 15)

hobby/érdeklődés férfiak, cselvetés

ismerősök | Sámson, filiszteus férfiak

Ruth

Nicolas Poussin (1594–1665)

Gerbrandt van den Eeckhout (1621–1674)

profil keresés

értékelés

Ruth

státusz | Naomi menyje, majd Boáz felesége, Dávid király dédanyja

elérhetőség | Ruth könyve

foglalkozás | kalászszedő

életről
Móábba léte felvette a zsidó vallást. Férje korai halála után – menekülve az özvegyasszonyok szomorú sorsa elől – anyósával Betlehembe ment, ahol Boáz földjén kezdtek dolgozni. Észre sem vette, hogy úgy megtetszett a gazdának, hogy az a szolgálói segítségével kedvezett neki. Persze anyósa mindezt jól látta, és rávetett egy kis cselre Ruthot. Az aratás utáni ünneplés éjszakáján a lerészegedve alvó Boáz mellé feküdt. Reggelre kelve Boáz nem ijedt meg a dologtól (meg attól, amit sejtett, ugyan nem történt meg), hanem feleségül vette a szépséges Ruthot.

különös ismertetőjegy szép nő, kötényében kalászokkal

kedvenc idézet „Ahová te mégy, odamegyek, ahol te megszálász, ott szállok meg. Néped az én népem, és Istened az én Istenem.” (Ruth 1,16)

hobby/érdeklődés zsidó vallás

ismerősök | Móáb, Boáz, Naomi, Obéd, Isai

Anna

Lambert Doomer (1624–1700)

profil keresés

értékelés

Anna

státusz | Elkána egyik felesége, Sámuel anyja

elérhetőség | 1Sám 1

foglalkozás | feleség

életről
Elkána másik felesége. Peninná nem volt meddő. Anna, akit Elkána nagyon szerelt, nem tudott teherbe esni, ezért nagyon el volt keseredve. Évrol évre bőtött és imádkozott az Úr házában egy gyermekért, és azt az ígéretet tette az Úrnak, ha végre szülné, hát náziként neki adná a gyermeket. Amikor végre Sámuel megszületett, Anna áldozati ajándékokkal egyetemben felvitte őt Eilhez, a paphoz, aki felügyelte és nevelte ezután.

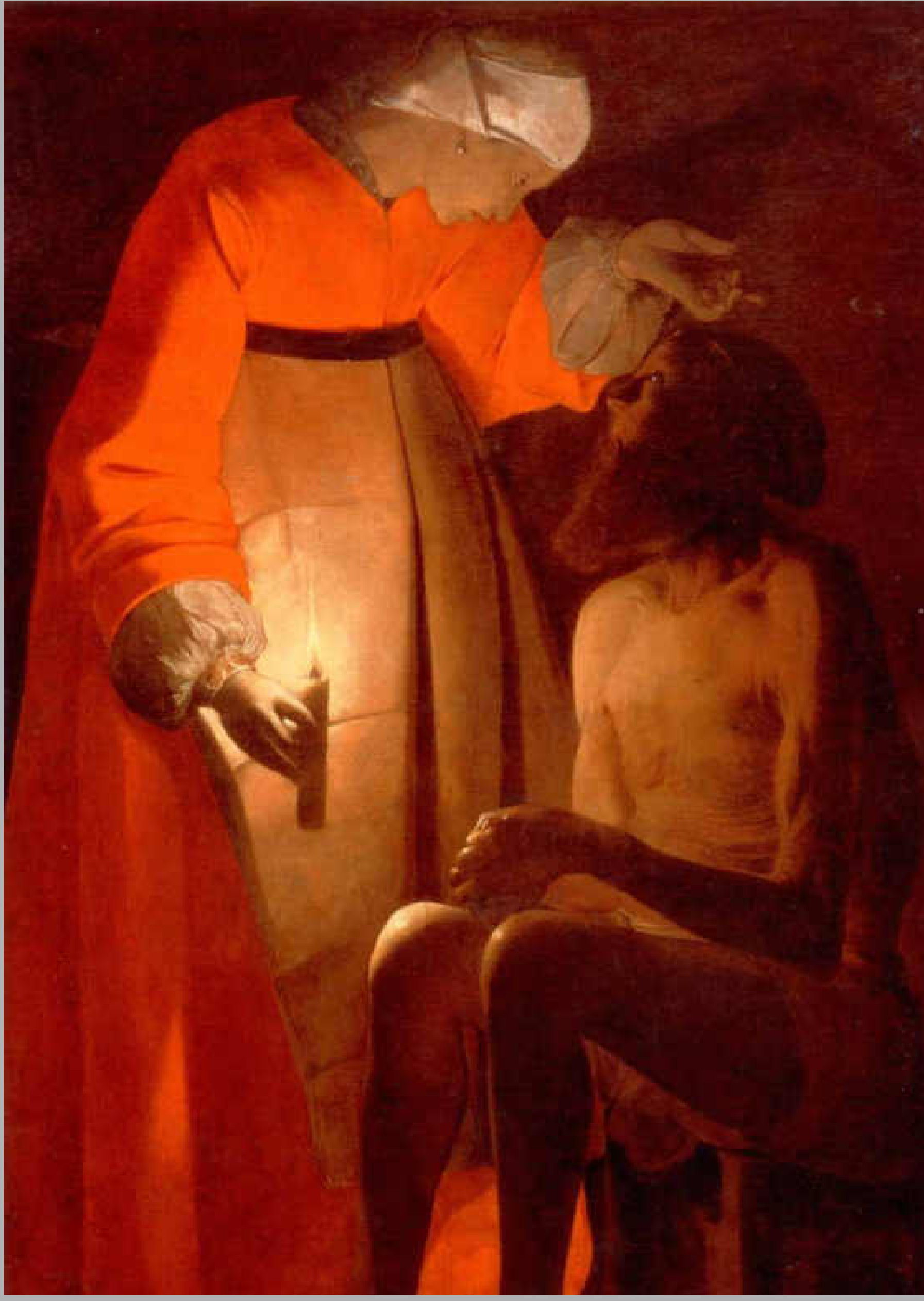
különös ismertetőjegy idősödő asszony kisgyermekkel

kedvenc idézet „Ujjong szívem az Úrban, visszaadtad erőmet az Úr.” (1Sám 2, 1)

hobby/érdeklődés bőt, ima

ismerősök | Elkána, Éi, Sámuel, Peninná

Jób felesége

Georges de la Tour (1693-1652)

profil keresés jób felesége | kezdőlap

értékelés |

Jób felesége

státusz | Jób felesége

elérhetőség | Jób könyve

foglalkozás | háziasszony, családanya

élettrénet Jób feleségét csak férje miatt ismerhetjük, akit Isten engedélyével megpróbált a Sátán. Elvette jószágait, elpusztította vagyonát, eltiporta családját és barátai is elhagyták őt. Végül beteg és szegényen is kitartott Istene, az Úr mellett, és egyetlen átokszó sem hagyta el a száját, pedig kitartó és hűséges felesége is már erre kérte. Ő pedig azt mondta, ha a jót elfogadjuk Istentől, a rosszat is el kell fogadnunk. Az Istenben való töretlen bizalom végül jóra fordítja Jób életét, és újabb tíz gyermekkel szaporítja családját.

különs ismertetőjegy nincs

kedvenc idézet „Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utódlára megáll a por fölött.” (Jób 19, 25)

hobby/érdeklődés

ismerősök |

Jób, Cófár, Elifáz, Bildád, Jemima, Kecia, Keren-Happúk

Betsabé

Wolfgang Krodell (ab. 1500-1561)

Jan Massys (1509 körül-1575)

profil keresés betsabé | kezdőlap

értékelés |

Betsabé

státusz | Elám lánya, Uriás, majd Dávid felesége, a „bölcS Salamon” anyja

elérhetőség | 2Sám 11,3-12,24; 1Kir 1,11-2,23

foglalkozás | szépasszony, királyné

élettrénet Tekintélyes vitéz, a hetitá Uriás, Dávid katonája volt Betsabé első férje. Egyszer, amikor Uriás éppen háborúzott, Dávid megpillantotta a fürdőző Betsabét, és még aznap este el is csábította. A nő megfogant. Dávid erre hazahívta Uriást, de az nem akart házába térni – a feleségével hálni – míg társai a harctéren küzdenek. Így nem sikerült csalni a magzat ügyében. Végül Dávid a frontvonalra küldette a vitézt, ahol az meg is halt. Betsabé elíratta az urát. A gyász letelte után Dávid feleségül vette az asszonyt, de első, bűnbán fogant gyermekük meghalt. Az Úr Nátán prófétát küldte el, hogy megbánják bűnüket. Ezután második gyermekük született, aki Izrael bölcS uralkodójává lett. Betsabé megérte fiának megkoronázását.

különs ismertetőjegy szép asszony, ékszerekkel

kedvenc idézet „Eljen Salamon király! [...] jöjJön, ülJön királyi székembe, és legyen a király helyettem, mert őt rendeltem Izrael és Júda fejedelmévé!” (1Kir 1, 34-35)

hobby/érdeklődés a trón

ismerősök |

Uriás, Elám, Dávid, Salamon, Nátán próféta

Hulda

Caspar Lukken (1672-1708)

profil keresés hulda | kezdőlap

értékelés |

Hulda

státusz | Jévitá ősk leszármazottja, Sallum felesége

elérhetőség | 2Kir 22, 8-20; 2Krn 34, 14-28

foglalkozás | prófétanő

élettrénet Férje a templomban végzett szolgálatot, Hulda köztisztelőben álló személy volt. Ez nőként meglehetősen ritka dolognak számított. Magas rangú emberek kérték ki a véleményét, bíztak ítéletképeségében. Jeremiás kortársaként volt, aki azért kérte ki az ő véleményét, mert azt hitték, irgalmasabb a férfinél. Jósias király uralkodása idején egy törvénytervezetet találtak a jeruzsálemi templom felújítása közben. Míg felolvasták az uralkodónak, az megszagatták ruháit (ez a bűnbánat jele), és elküldte embereit Huldához, tudsközljék meg, mit is jelent az irás. Ő megígértette, hogy az Úr csapást készít mérni Júdára a bálványimádás miatt, de Jósias király hűsége miatt elodázta a büntetést. Erre a király megígértette az Istennel kötött szövetségét, és leromboltatt minden bálványt az országban.

különs ismertetőjegy névénél jelentése menyét, tóratekerccsel ábrázolják

kedvenc idézet „azért én is meghallgattak!” (2Krn 34, 27)

hobby/érdeklődés a Tóra tanulmányozása, bölcSkelés

ismerősök |

Hilkijá, Jósias, Sallum

Eszter

Antoine Coppel (1661-1722)

ismeretlen festő (17. század)

Flamaud iskolás (17. század)

Vincenzo Morani (1809-1870)

profil keresés eszter | kezdőlap

értékelés |

Eszter

státusz | Jákob leszármazottja, Xerxész perzsa király (Ahasvérós) felesége

elérhetőség | Eszter könyve

foglalkozás | királyné

élettrénet Eredeti neve Hadassa (jelentése csillag, mirtusz). Az uralkodó, Ahasvérós megharagudott Vastira, a feleségére, ezért kihirdette birodalmában, hogy elveszi feleségül a legszebb szüzet. Egy évig szépköltő a leányokat, hogy a király elébe járulhassanak. A király a zsidó Esztert választotta, aki nem fedte fel származását. A koronázás után kevéssel az egyik főember, Hámán hűségéből és haragból ki akarta irítani a zsidókat Perziából, és a király pecsétgyűrűjével megírta a dekretumot is. Eszter erre vacsorát rendezett, amire Hámán meghívta, és a király előtt felfedte, milyen gazságra készül. A király nagy haragra gerjedt, kivégeztette Hámánát, és fellegyereve bocsátotta el a zsidókat. A zsidóság ennek a szabadságnak emlékét a purim ünnepében őrzi.

különs ismertetőjegy gyönyörű, sötét hajú nő, ékszerekkel, koronával

kedvenc idézet „Mit kérsz még, megkapod Mit kívánsz még? Meglesz!” (Eszter 9,12)

hobby/érdeklődés lakomák rendezése, a nép megmentése

ismerősök |

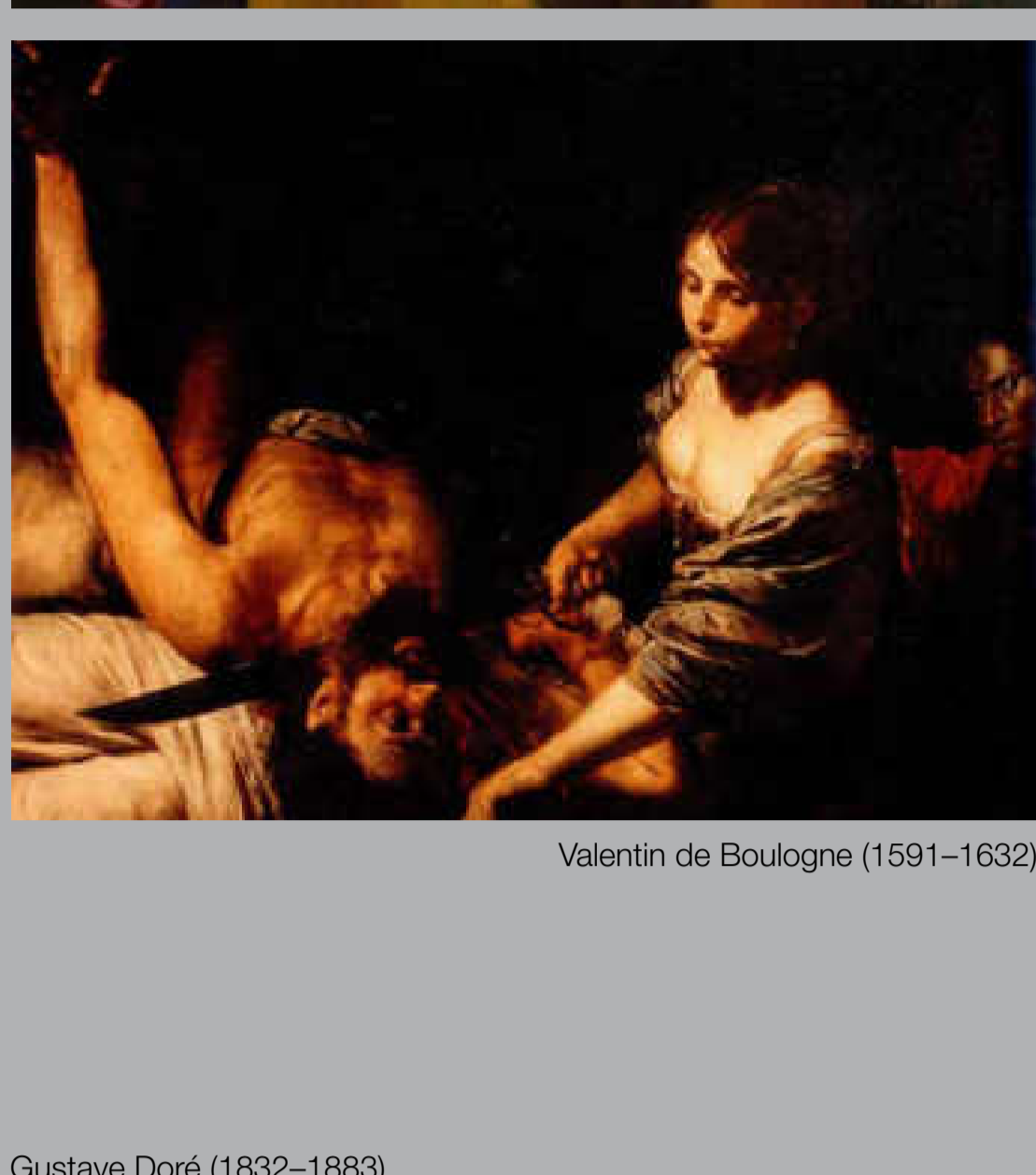
Mordokaj, Xerxész, Hámán, Abihail, Zeres, Hégaj

Judit

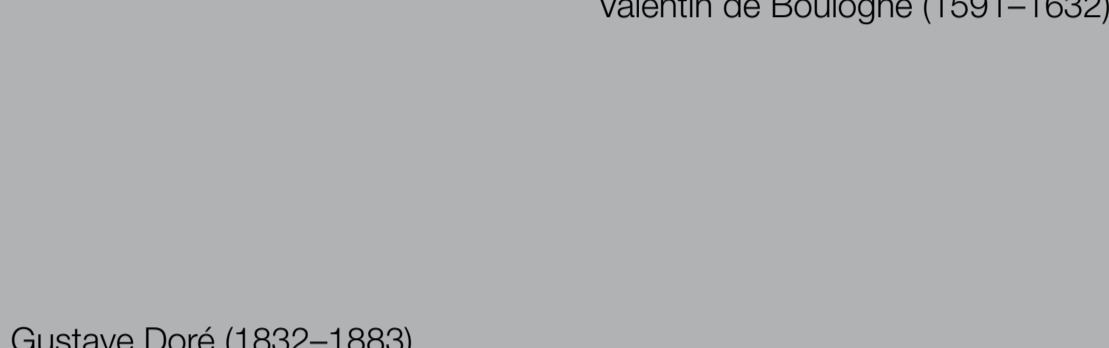
Alessandro Allori (1635–1607)

Lucas Cranach d. (1472–1530)

Vaentin de Boulogne (1591–1632)

Gustave Doré (1832–1883)

profil keresés judit | kezdőlap

értékelés

Judit

státusz | özvegyasszony, Jákob unokája

elérhetőség | (apokrif) Judit könyve

foglalkozás | háziasszony

életrénet Nebukadneccar hadjárata indította Júda ellen Holofernéz vezetésével. Az ostromgyűri miatt Betulia vezetői már majdnem feladták a várost. Ekkor egy csodálatos szépségű özvegyasszony megfeddte őket kicsinyhítűségükért, majd felvette legszebb ruháját, és menekülést színelve az asszírök táborába ment. Felajánlotta a vezérnek, hogy segít bevenni a várost. Az meghívta őt a sátrába, s bár három napig vonakodott Judit, végül elfogadta az invitálást. Mikor a gazda már jól lerészegedett és elaludt, Judit minden erejét összeszedve levágta a fejét. Egy függönybe burkolva kenyeresszába rejtette, és hazaszökték. Holofernéz fejét kitzették a zsidók a várostalra. A megriadt ellenséget pedig könnyen elűzték. A bátor és szép Juditnak sok kéreje akadt ezután, ám mindenkit elutasított, és istenfélő életet élt. Hosszu élete alatt nem érte több támadás Júdat.

különös ismertetőjegy csodás szépségű nő, szép ruhában (kezeben kard és/vagy férfi levágott feje)

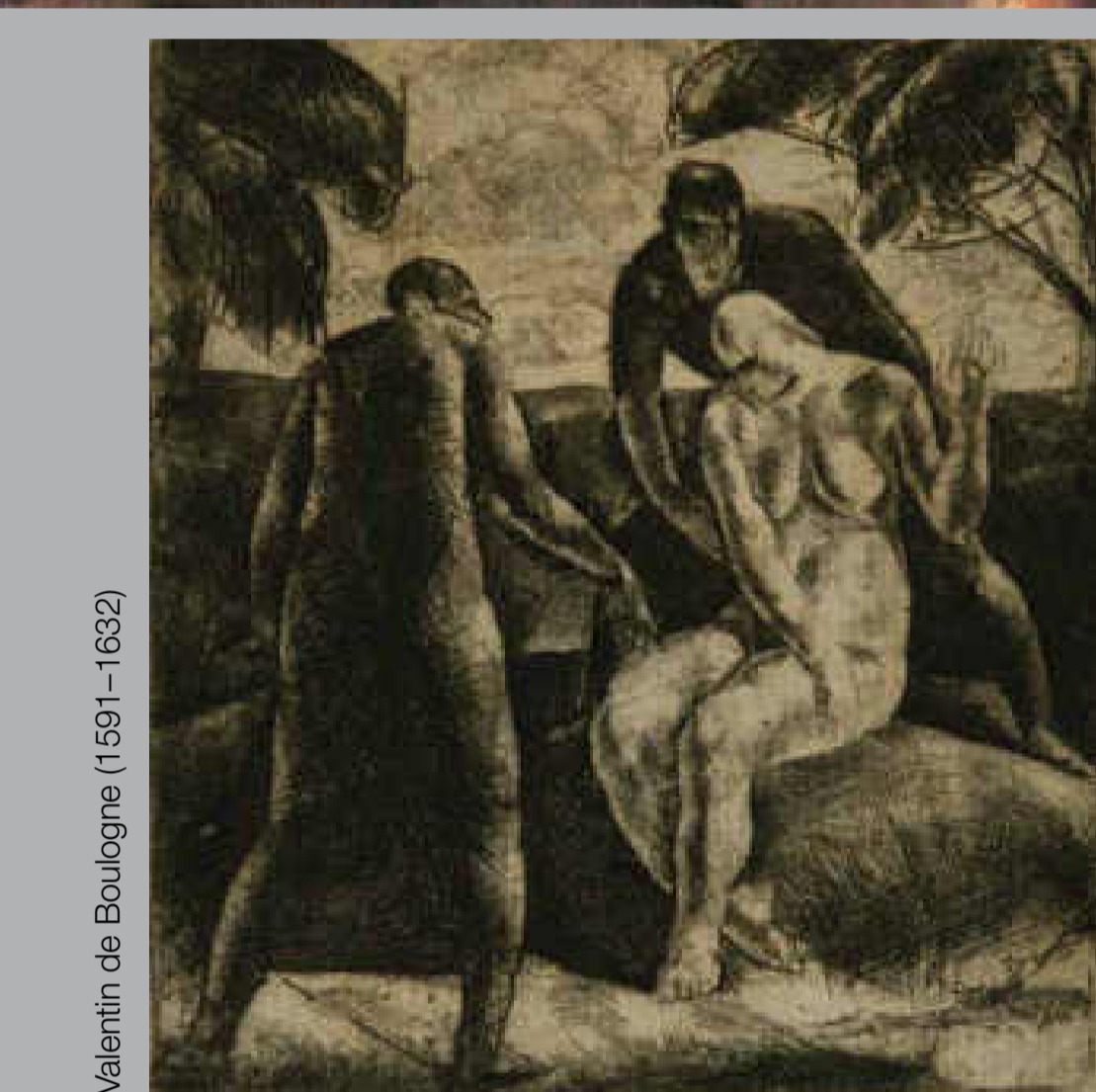
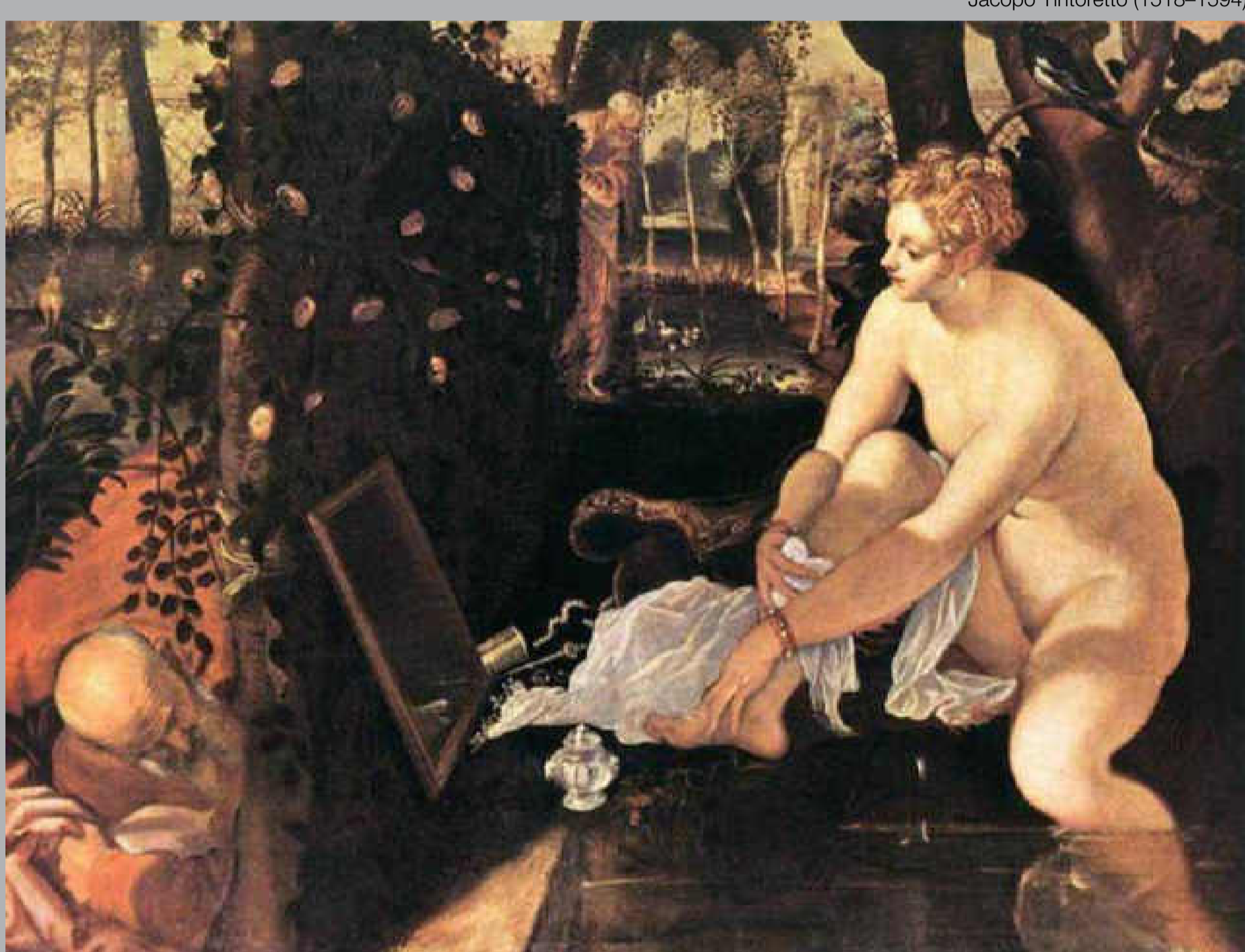
kedvenc idézet „Adj erőt, Uram, Izrael Istene a mai napon!” (Jud 13, 7)

hobby/érdeklődés vendégeskedés, kegyes élet

ismerősök | Simeon, Holofernéz, asszír katonák, Betulia város vezetői, kérék

Zsuzsanna

Jacopo Tintoretto (1518–1594)

Luca Signorelli (1474–1500)

Vaentin de Boulogne (1591–1632)

profil keresés zsuzsanna | kezdőlap

értékelés

Zsuzsanna

státusz | Jákob úkunokája

elérhetőség | Zsuzsanna könyve (Dániel könyvének görög nyelvű függeléke)

foglalkozás | gazdag férfi szép felesége

életrénet Egy gazdag babiloni férfi ájtatos felesége volt. Egy napon fűrdőni kezdett a kertjében, hozták a szolgák a keneteket, olajokat, a lány kendőt, és bezárták a kaput is. Két vén a város előjárói közül azonban előfordított Joakim kertjében, mert meg akarták szerezni az asszonyt. Mikor „magukra maradtak”, előjöttek a bokorból, és erőszakoskodva szorolni kezdték Zsuzsannát, aki persze nem állt köztük: inkább a halál... Erre az öregek kiabálni kezdtek, és szép kis csődület gyűlt össze körülöttük. A „szemtáruk” nem állottak azt állítani, hogy Zsuzsanna egy ifjúval enyegelt. A csöcsékek a nő halálát követelték, de az ifjú Dániel igazságot tett. Csak annyit kellett kérdeznie – külön-külön – a két kérsővár véntől, milyen fa alatt történt az eset. S hát megafa és tölgyfa alatt egyszerre nem történhetett...

különös ismertetőjegy szép nő hiányos öltözetben, tisztálkodó szerekkel

kedvenc idézet „Az ártatlan vér pedig megszabadult azon a napon.” (Dán 12, 60-62)

hobby/érdeklődés szépírtkezés, hűség

ismerősök | Dániel, Joakim, Hilkijjá

Mária

Konrad von Soest (1370 körül–1422 után)

Martin Schongauer (1431 körül–1591)

profil keresés mária | kezdőlap

értékelés

Mária

státusz | Jézus anyja

elérhetőség | a négy evangélium, ApCsel 1,4-14

foglalkozás | háztartásbeli, főállású anya

életrénet Lévi törzsből származik, a Pseudo-Jákob evangélium szerint Joakim és Anna egyetlen, késői gyermeke, aki három éves korától a jeruzsálemi templomban élt és tanult. Jajgyese volt Józsefnek, a Júda törzsből származó názáreli ízesnek, amikor meglátogatta őt Sándor arkangyal, és bejelentette, hogy gyermeket vár, akinek a Jézus nevet kell adnia, mert ő lesz a Messiás. Az angyal közbenjárása kellett ahhoz is, hogy József ne féljen a szügyentől, és vegye nyugodtan feleségül Máriát. Amikor Augustus császár népszámlálást rendelt el a birodalomban, Betlehembe mentek, ahol egy istállóban kaptak szállást. Itt született meg elsőszülött fia, Jézus, aki a jászokban tudott csak lefelelni. Heródes haragja elő menekítette a családnak a kisdódot. Amikor Jézus felnőtt, és nyilvános működését megkezdte, anyja gyakran vele tartott. A kánai menyegzőn gyakorított háziasszonyként „ajógi” neki, sok helyre elkíserte, bizonyosan Jézus első követőként kei őt szívesen tartanák. Ott állt a kereszttől is, amikor Fia őt, János apostol gondjaira bízta. Jézus tanítványával volt az első pünkösdön is. Életét és halálát számos legenda övezi.

különös ismertetőjegy kék (égszín) vagy piros (királyi ruha, lilom (a tisztaság jele), vízzel telt üvegedény (a szűzesség szimbóluma), kalász (az élet kenyérének, Jézusnak a jelképe), rózsza (a szeretet szimbóluma), kard (a fájdalom jelképe), szamóca (egyszerre virágzik és terem)

kedvenc idézet „Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse!” (Lk 1, 42)

hobby/érdeklődés Jézus szavai

ismerősök | Erzébet, József, Jézus, Anna, János, Lázár, Magdala Mária, Máté, Péter, Jakab és még 5000 személy

Erzsébet

Veneto Bartolomeo (1502 és 1548 között működtött)

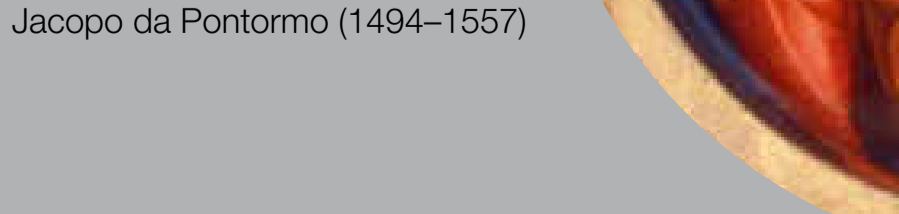

M.S. mester (1500)

Kasztiliai mester (15. sz.)

Jacopo da Pontormo (1494–1557)

Jacopo da Pontormo (1494–1557)

profil keresés erzébet | kezdőlap

értékelés

Erzébet

státusz | Áron leánya, Zakariás felesége, keresztelő János anyja

elérhetőség | Lk 1

foglalkozás | papné

életrénet Az első „ároni család” tagja, Zakariás felesége. Sajnos nem született gyermeke, és már igen idős volt, amikor férjének szolgálat közben megjelent az angyal, Gábiel, és megjövendölte, hogy fiuk fog születni. A fiúrol jövendölés is hangzott: János lesz a neve, és már anyja méhében megtelik Szentlélekkel, prédikál majd, és sokakat megtérít. Hat hónappal később Erzébetet meglátogatta otthonában Mária, az unokahuga, aki áldott állapotban volt, köszöntésére „ujjongva megmozdult” a magzat a méhében. Azt kérdezte, hogyan lehetséges, hogy az Úr anyja jön el őhozá...

különös ismertetőjegy idős asszony állapotban vagy gyermekkel és báránnyal (ez Keresztelő Jánosra utal, aki így mutat Jézusra: Ecce agnus Dei)

kedvenc idézet „Boldog, aki hitt, mert beteljesedik, amit az Úr mondott neki.” (Lk 1, 45)

hobby/érdeklődés templomi szolgálat, gyermeknevelés

ismerősök | Áron, Zakariás, Keresztelő János, Mária, József, Jézus

Anna

Giovanni di Paolo (1403-1463)

profil keresés anna | kezdőlap

értékelés |

Anna

státusz | Fánuel leánya Áser törzséből

elérhetőség | Lk 2, 36-38

foglalkozás | prófétanő

életrénet | Fiaitól férjhez ment, de hét év után megözvegyült. Ezután 84 éven keresztül élt, bőjtölt és imádkozott a templomban, míg meg nem látta a kisded Megváltót.

különös ismertetője | Idős asszony, általában sötét ruhát visel.

kedvenc idézet | „mert meglátták szemeim üdvösségedet, amelyet elkészítettél minden nép szeme láttára.” (Lk 2, 30-31)

hobbi/érdeklődés | szent élet

ismerősök |

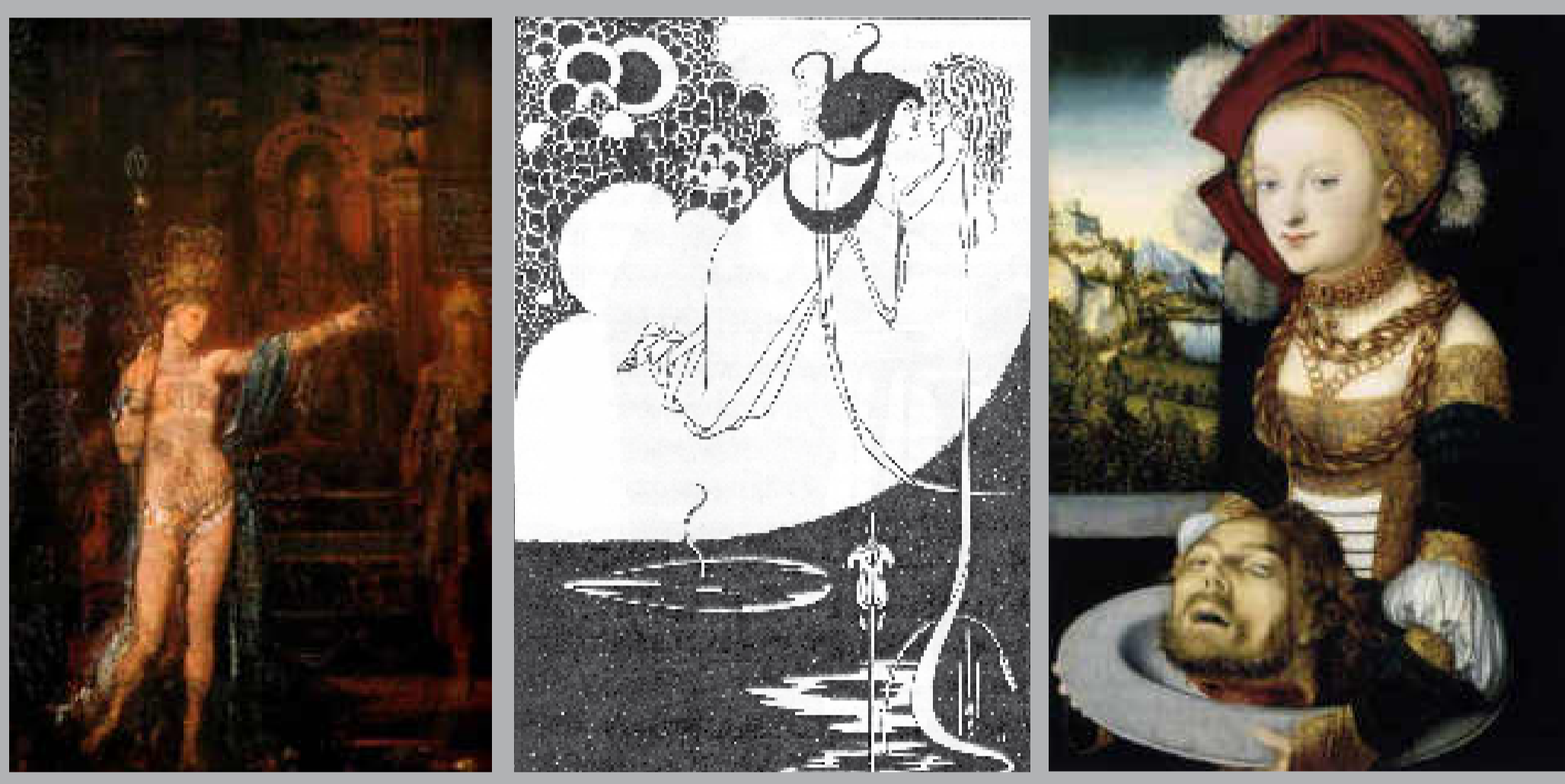
Simeon, József, Mária, Jézus, Fánuel

Salomé

Caravaggio (1571-1610)

Caravaggio (1571-1610)

Gustave Moreau (1826-1898)

Aubrey Vincent Beardsley (1872-1898)

Lucas Cranach a. (1472-1533)

Titiano Vecellio (1485-1576)

profil keresés salomé | kezdőlap

értékelés |

Salomé

státusz | Heródiás lánya, Heródes Antipász mostohalánya, II. Heródes Fülöp felesége

elérhetőség | Mt 14, 1-12; Mk 6, 14-29

foglalkozás | királylány

életrénet | Heródiásnak, Salomé anyjának annyira tetszett a negyedes fejedelem trónja, hogy háromszor ment férjhez, mindig egy-egy nagybácsihoz. Ráadásul Heródes Antipász is jól járt vele, hiszen hasoneus származású volt. Keresztelő János erősen bírálta kapcsolatukat. Még Salomé házassága előtt történt, hogy egy lakomán táncával úgy elkápráztatta a részeg Antipászt, hogy az izgalomban megígérte, bármit kíván, teljesíti. Salomé – anyja tanácsára – Keresztelő János fejét kívánta. A fejedelem, bár tartott a nép haragjától, nem merte megszegni az esküjét.

különös ismertetője | ledér ruházatú nő, fátylakban, kezében gyakran talon tartja Keresztelő János fejét

kedvenc idézet | „ezért esküvel fogadta, hogy bármit kér, megadja neki.” (Mt 14,7)

hobbi/érdeklődés | tánc

ismerősök |

Heródiás, Heródes Antipász, Poncius Pilátus, Arisztobulosz

Magdalai Mária

Jacopo Tintoretto (1518-1594)

Andrea Orcagna követője (14. század)

profil keresés magdalai mária | kezdőlap

értékelés |

Magdalai Mária

státusz | Jézus követője

elérhetőség | Lk 8,1-2; 23,55; 24,1-11; Mt 27,6-13; 28,1-10; Mk 15,42-47; 16,1-8; Jn 20,11-18

foglalkozás | tehetős asszony, mecénás

életrénet | Sokszor összetévesztik az evangéliumokban szereplő másik Máriával, Márta húgával vagy a házasságtörő asszonnal. Mások azt gondolják, talán gyengéd érzelmek fűzték Jézushoz. Annyit biztosan lehet tudni róla, hogy mielőtt találkozott Jézussal, beteg és bűnös volt, hiszen hét ördög ment ki belőle a Mester szavára. A korai keresztény mozgalom fontos alakja volt, azok közé a tehetős asszonyok közé tartozott, akik anyagilag segítettek Jézus működését. Talán ő volt, aki drága kenetekkel kente meg egyszer Jézus lábát. Húsvét hajnalán a sírnál találkozott az élő Jézussal, akire első pillanattól azt hitte, a kertiész. (Egy legenda azt meséli, hogy Jézus feltámadása után Tiberius lakomára hívta őt, kezében egy tojást vitt, és ezeket a szavakkal köszöntötte a császárt: „Jézus feltámadt!” Erre az uralkodó kinevette őt azzal, hogy ez pont annyira lehetetlen, mint hogy a kezében lévő tojás vörösre változzon. Természetesen alighogy kijellette a száján a kételkedés szavát, vörösen kezdett ragyogni a tojás.)

különös ismertetője | illatszeres edény a kezében gyakran külsőleg is összetéveszthető a többi Máriával, pl. hosszú, vörös a haja, élénk színű a ruhája)

kedvenc idézet | „menj az én testvéreimhez, és mond meg nekik: Felmegyek az én Atyámhoz és a ti Atyátokhoz, az én Istenemhez és a ti Istenetekhez.” (Jn 20, 17)

hobbi/érdeklődés | szegények támogatása

ismerősök |

Jézus, Mária, Johanna, Betánia, Mária és Mária, János és legalább 11 tanítvány

Mária és Márta

Jacopo Tintoretto (1518-1594)

Vermee van Delt (1632-1679)

Diego Velázquez (1599-1660)

profil keresés mária és mártia | kezdőlap

értékelés |

Mária és Márta

státusz | Lázár nővérei

elérhetőség | Lk 10,38-42; Jn 11,1-44

foglalkozás | háziasszonyok

életrénet | Mária és Márta Betániából többször is feltűnik az evangéliumokban, Jézus barátjának, Lázárnak nővérei. Jézus egyszer betért a falujukba, ahol Márta befogadta őt a házába. Vendégségbe hívta. Aztán, amíg a konyhában telt-vett, felszolgált, Mária csak leült az Úr lába elé, és hallgatta. Márta haragra gerjedt, de valójában talán nem az volt a baja, hogy Mária nem csinál semmit, hanem féltékeny volt rá, hogy Jézust hallgatja.

különös ismertetője | Mindig együtt látnuk őket, éles kontrasztban: Márta dühöcstelen, Mária áhitattal Jézusra figyel.

kedvenc idézet | „kevésre van szükséged, valójában csak egyre” (Lk 10,42)

hobbi/érdeklődés | az evangélium hallgatása

ismerősök |

Jézus, Mária, Magdalai Mária, Lázár, több tuca tanítvány

A samáriai asszony

Annibale Carracci (1560-1609)

Brocky Károly (1807-1855)

profil keresés a samáriai asszony | kezdőlap

értékelés |

A samáriai asszony

státusz | névtelen nő a zsidókkal ellenséges és megvetett samáriai népcsoportból

elérhetőség | Jn 4, 1-42

foglalkozás | háziasszony

élettrénet Amikor Jézus Sikár városához ért, leült pihenni Jákob forrásához. Dél volt és tikkasztó meleg. Vízért jött egy asszony a kúthoz, már messziről látszott rajta, hogy samáriai. Jézus inni kért tőle, amin ő igen meglepődött. Beszélgetésbe elegyedtek, és az asszony rádőbbent, hogy aki vizet kért tőle, az Isten Fia, a Messiás. Ezután elment, és elsőként tanúsodott Jézusról a samáriaiak között.

különös ismertetőjegy korszával, merítő edénnyel jár a kútra

kedvenc idézet „Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik, de aki abból a vízből iszik, amelyet én adok neki, soha többé meg nem szomjazik, mert az a víz örök életre buzgó forrásra lesz benne.” (Jn 4, 13-14)

ismerősök |

Jézus, tizenkét tanítvány

hobby/érdeklődés tiszta vizet önteni a pohárba

Lídia

Johann Christoph Weigel (1654-1726)

profil keresés lidia | kezdőlap

értékelés |

Lídia

státusz | feltételesen jómódú, eredetileg pogány asszony, Pál követője

elérhetőség | ApCsel 16, 11-40

foglalkozás | kereskedő

élettrénet Mivel Filippiben nem élt tíz zsidó férfi, nem volt zsinagóga sem. Így Pál egy kijelölt (engedélyezett) helyen kezdte szónoklatát. Pál asszony hallgatta őt, köztük Lídia, aki kelme- és biborkereskedő volt. Pogányként korábban a zsidó vallás szerint kezdett élni, de Pál szavainak hatására megkeresztelkedett, és házáat felajánlotta a filippi gyülekezet ott-honául. Ezután éveken át itt tartották istentiszteleteiket, összejöveteleiket.

különös ismertetőjegy nincs

kedvenc idézet „az Úr megnyitotta a szívét, hogy figyeljen arra, amit Pál mond.” (ApCsel 16, 14)

hobby/érdeklődés gyülekezetépítés

ismerősök |

Pál, Szilász, szolgálók, kereskedők

Fébé

ismeretlen eredetű ikon

profil keresés fébé | kezdőlap

értékelés |

Fébé

státusz | Pál követője

elérhetőség | Róm 16,1-2

foglalkozás | a kenkheai gyülekezet szolgálója, lkp. diakonissza

élettrénet A szolgáló (diakonissza, görög) olyan személy, aki a gyülekezet életét segítő munkájával. Fébé szent életű lehetett, erre utalnak Pál ajánló sorai. Feltehetően anyagilag is támogatta Pál missziói munkáját és a gyülekezet tevékenységét. Egyesek szerint ő kőbeszítette Pál apostol levelét a római gyülekezetnek.

különös ismertetőjegy egyszerű ruházat, fejkendő

kedvenc idézet „alljatok mellé minden olyan ügyben, amelynek szüksége van rátok” (Róm 16, 2)

hobby/érdeklődés misszió, az evangélium terjesztése

ismerősök |

Pál, Timóteus, Akvila, Priscilla és Pál számos követője

Priscilla

Jan Sadeler (1550-1600)

profil keresés priscilla | kezdőlap

értékelés |

Priscilla

státusz | Akvila felesége, Pál követője

elérhetőség | ApCsel 18; 1Kor 16,19

foglalkozás | sátorkészítő

élettrénet Római sátorkészítők voltak férjével együtt. Amikor el kellett menekülniük, Korinthusban telepedtek le. Itt Pál egy időben náluk lakott. (Később Efezusban is találkoznak velük, majd visszatértek Rómába.) Valószínűleg kísérték egy ideig Pál missziós útja során, sőt Apollónak ők magyarázták meg házukban Jézus feltámadását és Isten útját... A legenda szerint Priscilla Néro császár idejében szenvedett férjével, Akvilával együtt mártírhalált.

különös ismertetőjegy fonás, szövés közben ábrázolják

kedvenc idézet „Ne félj, hanem szólj, és ne hallgass, mert én veled vagyok, és senki sem fog rád támadni és ártani neked, mert nekem sok népem van ebben a városban.” (ApCsel 18, 9-10)

hobby/érdeklődés egyházszervezés, tanítás

ismerősök |

Pál, Akvila, Fébé, Szilász, Apollós, Timóteus és Pál követői

Keresd a nőt az egyháztörténetben!

Az evangélikus egyház történetében mindig reformátorunk oldalán találkozunk egy figyelemre méltó asszonnyal, Bora Katalinnal. Luthernek a 19. század második felében történt „újra felfedezése” óta, minden evangélikus asszony – kiváltképp a papnék – szeretne egy kicsit őrá hasonlítani.

A története során mindig szegény, gyakran üldözött, de a hithűségre, összetartozásra, tudásra, műveltségre sokat adó magyar evangélikus egyházban sokféle női hivatás megélésére adódott alkalom – bár a férfiak egy része ezt nem nézte mindig jó szemmel. Tekintélyes matrónák nagy vagyonuk mellett bölcsességgel és egyházuk iránti hűséggel is megáldottak, így adományaik egyházunk fizikai és lelki épülését szolgálták. Akinek sorsa kisebb-nagyobb politikai befolyást is adott, nem tévovázott felhasználni egyháza védelmére. Fordításaikkal, verseikkel, irodalmi működésükkel nők egész sora ébresztette kortársai hitét, vagy szötte szorosabbá az evangélikus egyházat behálózó társadalmi-testvéri szálakat. Férjüket támogatva, vagy éppen az önálló létfenntartás kényszerétől szorongatva műveltségüket, tudásukat, üzleti rátermettségüket vagy irodalmi tehetségüket kamatoztatták sokan szűkebb és tágabb környezetük javára, nem ritkán korukat jócskán megelőzve. Vagyonával, szervezőképességével, két keze munkájával evangélikus nők egész sora gondoskodott évszázadokon keresztül az elesettekről.

Katalin

Johann Knechel metszete

Sörözős a 17. században

Karácsonyest a Luther családban (nyomatok a 19. sz. végéről)

Kalengyelécska Luther és Bora Katalin képmásával (Nagyvácsorny, 1889)

Bora Katalin esküvői gyűrűje a keresztre feszített Krisztus ábrázolásával

profil

keresés

bora katalin | kezdőlap

értékelés

Bora Katalin

életkor | 1499–1523

státusz | Az első evangélikus papné

elérhetőség | Wittenberg, Fekete kolostor

foglalkozás | apóka, majd 1. földművelő, 2. ábrázó, 3. szövő, 4. hajózáró, 5. háziasszony, 6. kántor, 7. vokalár és minden wittenbergi költés alamtisztszolgálatos és 7. Doctorissa.

élettörténet

Mint anyai édesanyját nemesi család lányát, Katharina von Borst is már gyermekkorában kolostorba adták szülei. Luthernek a nő kolostori intézménye elleni traktátusának hatására 1523 nagypontekén több társával együtt megszökött a kolostorból. Wittenbergben Lucas Cranach házába került, ahol megismerkedett Lutherrel. Luther segítette Bora Katalin és társai kiházasításában, arra azonban nem gondolt, hogy ő lesz Katalin férje. Bora Katalin viszont így gondolta, és neki lett igazja. Jó felesége volt a reformátornak, gondosan nevelte gyermekait, irányította a mintegy harmincöt háztartást, családiagi életet szervezett, és még arra is jutott energiája, hogy férje teológiai vitáit figyelemmel kísérje. Luther minden bizonyítékát tapasztalatait foglalta írásba, amikor a kíséretében a nő háztartást is a „mindennapi kenyérszót”, letartózkodásai közre sorolta. Bora Katalin kultusza a 19. században terjedt el, minden evangélikus család-anya, mindennekeztül a papnék az ő mintáját tartották követendőnek.

kedvence idézet

„Hát az én Katalinát nem adnám sem Valencióért, sem Franciaországért... Először azért, mert gyakran tapasztalom, hogy más asszonyoknak több a fogynakosságuk, mint az én Katalinának, jóllehet van neki is néhány hibája, azonban még több nagy érdeme van; harmadszor pedig [...] azért, mert valóságos és becsületes, amit ez egy istentől erőlködés asszonyhoz illik.” (Luther Márton)

ismerősök

Luther Márton, Philipp Melancthon, Lucas Cranach

hobby/érdeklődés

vendéglátás

Mária

Hans Krell, 1624

Mária időkori képe (ismeretlen németalföldi festő, 1550–1600)

II. Lipos és Mária portréja a mohácsi csata emlékérmén (Christoph Füssli, 1830 k.)

„Legkegyelmesebb királyné asszony! Derék emberek közlésére hátródtam el, hogy ezt a négy zoolámagyarizatot Fenségednek megírom, ezzel intve Fenségedet arra, hogy bátran és vidáman tartson ki len szent legyek Magyarországon történő támogatásában...” (Luther Márton)

profil

keresés

habsburg maria | kezdőlap

értékelés

Habsburg Mária

életkor | 1505–1558

státusz | Mohács özvegye

elérhetőség | Buda, Bicsézel

foglalkozás | Magyarország királynéja, Németalföld kormányzója

élettörténet

V. Károly német-római császár (akinek birodalmában soha nem nyugodott le a nap) hűge, Ausztriában és Németalföldön nevelkedett. Itt ismerkedett meg a humanizmus (Rotterdam Erasmus) és a reformáció eszmáival. 1521-ben, 16 évesen költött házasságot a nála egy évvel idősebb II. Lipos magyar királlyal. Esküvőjük a Habsburg-Jagelló házassági szerződés következménye volt, de a fennmaradt források alapján valóban szerettek egymást. Bár soha nem lett a reformáció követője, budai udvari papja és udvartársának több tagja evangélikus lett. Luther éppen az ő ösztönzésükre ajánlotta neki egyik művét, mely igazságot szólal magyarizati. Mire a király megjelent, Mária királyné rá is szorult a vigasztalásra, hiszen férje eleveit a mohácsi csatában. Egy évig Magyarország kormányzója maradt, majd Linzbe költözött. Családjá szövege ellenére nem ment többé férjhez. Bátyja, V. Károly 1530-ban nevezte ki Németalföld kormányzójának a magyar királynéként már nem becsüendő politikai képességekről tanulságot tevő Máriát. Határozott, de vallási kérdésekben türelmes kormányzásának köszönhetően a protestáns hitre tévedőket is együtt tudott működni, így a tartomány felelőseit.

kedvence idézet

„Legkegyelmesebb királyné asszony! Derék emberek közlésére hátródtam el, hogy ezt a négy zoolámagyarizatot Fenségednek megírom, ezzel intve Fenségedet arra, hogy bátran és vidáman tartson ki len szent legyek Magyarországon történő támogatásában...” (Luther Márton)

ismerősök

Luther Márton, Rotterdami Erasmus, V. Károly német-római császár

hobby/érdeklődés

humanizmus, reformáció

Kata Szidónia

Ismeretlen festő (18. sz.)

Úrvacsora tontó részlete (Úri himnusz, 17. sz.)

Magyar nemesasszony viselete a 18. században

JO ILLATTAL FÜSTÖLGŐ IGAZ SZIV, Melyet A' Világ Eszereiben Elmennyalozó Szívoktól feláskanták, A' NŐ JÁNOSNA K. a' Lunenburgumi Felsőneműben való Párlókész, az igaz Kertészasszonytól Német nyelven kiadott könyv, védelmi válogatott kiadás.

Petróczi Kata Szidónia kéziratos ékszerlejtorma

profil

keresés

petroczi kata | kezdőlap

értékelés

Petróczi Kata Szidónia

életkor | 1658(?)–1708

státusz | Az első valódi magyar költőnő

elérhetőség | Kaszvár, Magyarózd, Szeben, Huszt, Beregszánti község

foglalkozás | költő, műfordító

élettörténet

Hítbuzgó evangélikus arisztokrata családból származott, édesanyja Thököly Imre nagynéje volt. Kunoc költőcsaládja Erdélybe menekült. Petróczi Kata Szidónia 1681-ben ment feleségül Pekoy Lőrinchez, akivel öt lányt született. Férje házaságuk első néhány bódog éve után hűtlen lett hozzá, kunoc meggyőződésű és református hitű volt. Feleségének ezzel igen sok bánatot okozott, melyek versben fogalmazott meg gyönyörű nyelven, valódi költői igényességgel. Petróczi Kata Szidónia versei kéziratban maradtak, csak 1860 után kerültek elő és jelentek meg nyomtatásban. Míg életében ismerték azonban fordításai: pietista szerzők hitbuzgalmi munkáit fordította magyar nyelvre és adta ki. Az állandóság kunoc-labanc harcok idején gyakran kellett menekülnie, hiszen férje sokszor magára hagyta, fogságba is került, ahonnan II. Rákóczi Ferenc váltotta ki. A fejedelm börtönk érte a halál.

mondta

„Oh kedves vióim, hogy kezdjem el szöveget, / Hozzád én édesem, méltó panaszomat, / Miképpen terjeszem előbe kínomat, / Hogy meg ne bánthatok, e érzés fájlalimat. // Benned csak egyedül nyugodtam meg szívem, / Nálad nélkül soha nem volt semmi kedvem, / Hogy váltóztál így meg, mert győlkös így engem, / Mert nem jut eszébe az én nagy hűségem.”

kedvence idézet

„Amíg lesz csapodár férfi – és ennek még igen nagy perspektívája van az eljövendő évszázadokra is –, Petróczi Kata Szidónia ugyanúgy aktuális költőnő marad, ahogy Callus nőszomszédsága is biztosított, amíg cselle nő lezzen e földi világban.” (Hegedűs Géza roslakomlórnész)

ismerősök

Thököly Imre, II. Rákóczi Ferenc

hobby/érdeklődés

pietista teológiai irodalom

Karolina Mária

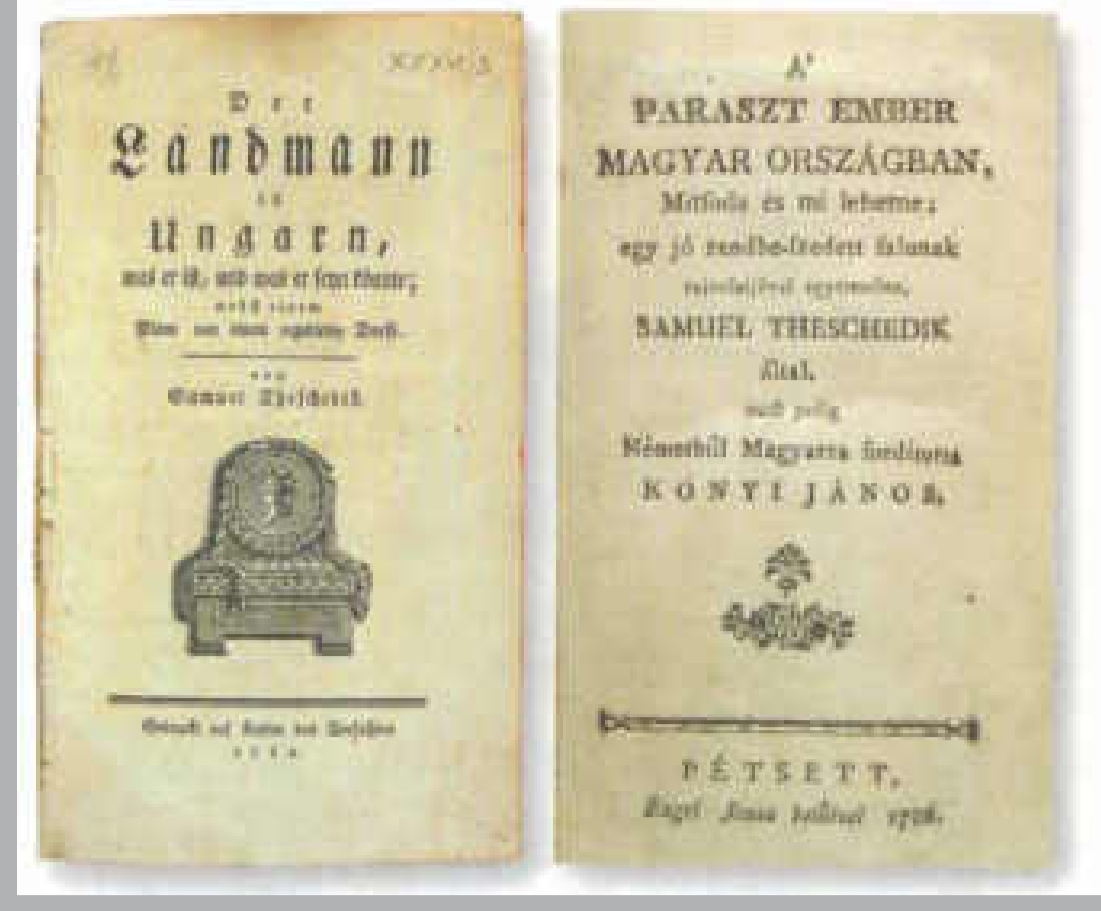
Családi jelenet a Tessedik c. muszáiból

Tessedik Sámuel szarvasi iskolája

Németes véslet a 18. századból

Németes véslet a 18. századból

profil keresés tessedikno karolina | kezdőlapp

értékelés |

Tessedik Sámuelné Lissovinyi Karolina

életkor | 1760–1820

státusz | Papnék gyöngye

elérhetőség | Peczola, Pozsony, Szarvas

foglalkozás | papné, leánynevelő, üzletasszony, cukorkészítő

életréte Lissovinyi Karolina korán árvaságra jutott. A kor szokásának megfelelően távoli rokona, báró Hellenbach Zuzsanna fogadta udvarába. Itt tanulta meg a háztartásvezetést, a hagyományos nő munkáját: és a női nevelésben is jártasságot szerzett. Pozsonyban is eltöltött két évet, ahol megtanult németül és szlovákul. Első házasságából két gyermeke született, de korán özvegyesre jutott. Harmincéves korában vette feleségül a szintén megözvegyült, nála húsz évvel idősebb Tessedik Sámuel. Tessedik feleségként házat vezetett, a szőlőt megözvegyült, nála húsz évvel idősebb Tessedik Sámuel. Tessedik feleségként házat vezetett, a szőlőt megözvegyült, nála húsz évvel idősebb Tessedik Sámuel. Tessedik feleségként házat vezetett, a szőlőt megözvegyült, nála húsz évvel idősebb Tessedik Sámuel. Tessedik feleségként házat vezetett, a szőlőt megözvegyült, nála húsz évvel idősebb Tessedik Sámuel.

kedvence idézet „E nő igen sok kitünő tulajdonsággal bír, jó és gyöngéd anyja volt, különösen árva gyermekei iránt.” (Tessedik Sámuel)

ismerősök |

Tessedik Sámuel

hobbierdeklődés kertészkedés, sajtókészítés, természetgyógyászat, énekés és gazdálkodás népműve

Judit

Döbrentei Gábor

A Dukai család címere oltárterelőről (Kissomlyó, 1900 körül)

Divatkép 1843-ból

profil keresés dukai judit | kezdőlapp

értékelés |

Dukai Takách Judit

életkor | 1795–1836

státusz | Műzsa, Kemeszka nő hangja

elérhetőség | Duka, Sopron, Keszthely

foglalkozás | költő, gazdaszöszny

életréte Jómódú közműves család sarja, a Vas megyei Dukán született. Sopronban tanult nyelveket és zenét a gazdaszöszny ismeretek mellett. Már gyermekkorában verselt, egyik első mentora Berzsenyi Dániel „Jellemezte”, Kiss János soproni püspök volt. Költő „Jarmenit” az akadémia későbbi szenevő költője. Döbrentei Gábor egyengette, akinek néven Kaszinóhoz is eljutottak versei. A kor utatemenyijele költőjével és írójával levelezett Dukai Takách Judit, akit az irodalmi közélet Malvinának ímelt. Legnagyobb sikert 1817-ben érte el, amikor Keszthelyen részt vett a Festetics György gróf által szervezett „Halikon ünnepe”. 1818-ban férjhez ment, innen kezdve a vidéki bírtokos gazdaszöszny életét élte, csak ritkán írt verseket s az irodalmi levelezése is egyre kevesebb ideje maradt.

ó monda „Az asszonyi foglaltságok között folyás és varrás az ő legkedvesebb munkája, versének nagyobb részét rokkája porgése mellett írta.”

kedvence idézet „Az én barna Malvinám az ó költőjezőzőzőzőzőzőzőzőző tanult búzózetében innapunk isten-ndje vala.” (Berzsenyi Dániel)

hobbierdeklődés fonás, varrás, levelezés, versírás

ismerősök |

Berzsenyi Dániel, Kiss János, Döbrentei Gábor, gr. Festetics György, Kaszinóczy Ferenc, Wesselényi Miklós

Julianna

Barabás Miklós olajképe, 1877

Székács Józsefné és Székács József

Az ún. Székács-Kossuth album (1860/70-es évek)

Gyöngyvel himzett bársony terítő (Nyugat-Magyarország, 1858)

Klász György felhőtele (1875 előtt)

profil keresés szekacno julianna | kezdőlapp

értékelés |

Székács Józsefné Vörös Julianna

életkor | 1822–1896

státusz | Az ország papjának felesége

elérhetőség | Győr, Pest

foglalkozás | papné, háztartásbeli

életréte Vörös János győri tanító leánya, aki nővérvérel együtt hamar özvegyre jutott. 1839-ben ismerete meg Székács József, aki frissen megözvegyült pesti kékészéként kimondottan az a szándékkal érkezett Győrbe, hogy megfelelő feleséget találjon magának. Haubner Máté győri kékész, későbbi püspök ismerette össze őket. Esküvőjük 1840. február 9-én volt. Székács József visszaműködése szorint felesége idején papné volt, azaz bizonyos háttérrel jellemezte férje kékész és költője munkájához. Háztartását példásan vezette, öt tanított kort magán gyermekekkel gondosan nevelte. Az intézményes és a privát jótékonykodásban is élen járt. Időnként nem könnyű természetű férje emberl konfliktusait sikerrel igyekezett elsimítani. Segítette Székács József irodalmi munkásságát is: kőiratát tisztázta, másolta, időnként még javította is.

kedvence idézet „Mintha Isten őt papnének teremtetett volna, úgy beletálatta magát szerepébe: szelídséggel meggyőzte a hívek szívét, győzte a feltételek, öltözököse, magaviseleté, társalgása egészen papnéhoz illő volt. Húza a rend és tisztaság példányá, a betegek és szegények iránti részvéte a legkedvesebb.” (Székács József)

hobbierdeklődés jótékonykodás

ismerősök |

Székács József, Mária Dorottya, Barabás Lenke, Könyv Emília, József nádor, Haubner Máté, Barabás Miklós

Zsuzsa

Kossuth Lajos

Orvosi eszközök a 19. századból

Orvosi eszközök a 19. századból

Orvosi eszközök a 19. századból

profil keresés kossuth zsuzsa | kezdőlapp

értékelés |

Kossuth Zsuzsa

életkor | 1817–1854

státusz | Kossuth Lajos „kerleke”

elérhetőség | Sátorajnyhely, Pest, Dabás, Bicske, Brüsszel, New York

foglalkozás | ápolónő, vállalkozó, családanyja

életréte Kossuth Lajos után 15 évvel született Sátorajnyhelyen. Tanítását bátyja vette kezébe: megtanulta a modern nyelveket, tanult történelmet, földrajtot, alkalmi írtást és jogot is. A Torvényhatóság Tudósítók szerkesztésében bátyja közvetlen munkatársa volt. Annak letartóztatása után gondoskodott szülőkről. Meszárosy Rudolf, Kossuth Lajos sógornja vette feleségül 1841-ben. Férje 1847-as halála után Bicskéri Petre költözött, hogy gyermekei elnevelését „keresze diákok” vállalkásával gondoskodjon. Bátyja 1849. április 18-án nevezte ki a tábori kórházak főápolónőjévé, ahol egyre nehezebb helyzetben állt helyt szerkesztésével, vigasztalással. A szabadságharc után vizsgálókat fogásába vették: egy olyan volt csatrák hadifogoly vállomása nyomán kerülhetett el várfogságot, akit az ő gondoskodása mentett meg. Szabadsája után semtől ellátott befogadását tartotta fenn magán. 1851-ben hirtelen válság idején szűnt meg. Két évig maradtott Brüsszelben, ahol az emigránsok segítségével csepke-manufaktúrát üzemeltetett. A bécsi kormány nyomására 1853-ban Amerikába kellett kivándorolnia. New Yorkban hunyt el 37 éves korában.

ó monda „Honleányok, testvéreim!...Fehérek tehát benneteket; egyesüjétek akaratban és tetteben, hű akaratom és farsadhatatlan körölvésem támogatására, szabadságharcosaink szenvedésének enyhítésére körd...”. En szentn utazom a hazámban, hova szent költősségem h: én fel fogjak tettet keresni, és megökölöm a kezet, mely megökölt honvidjének sebeinek bekötésében.”

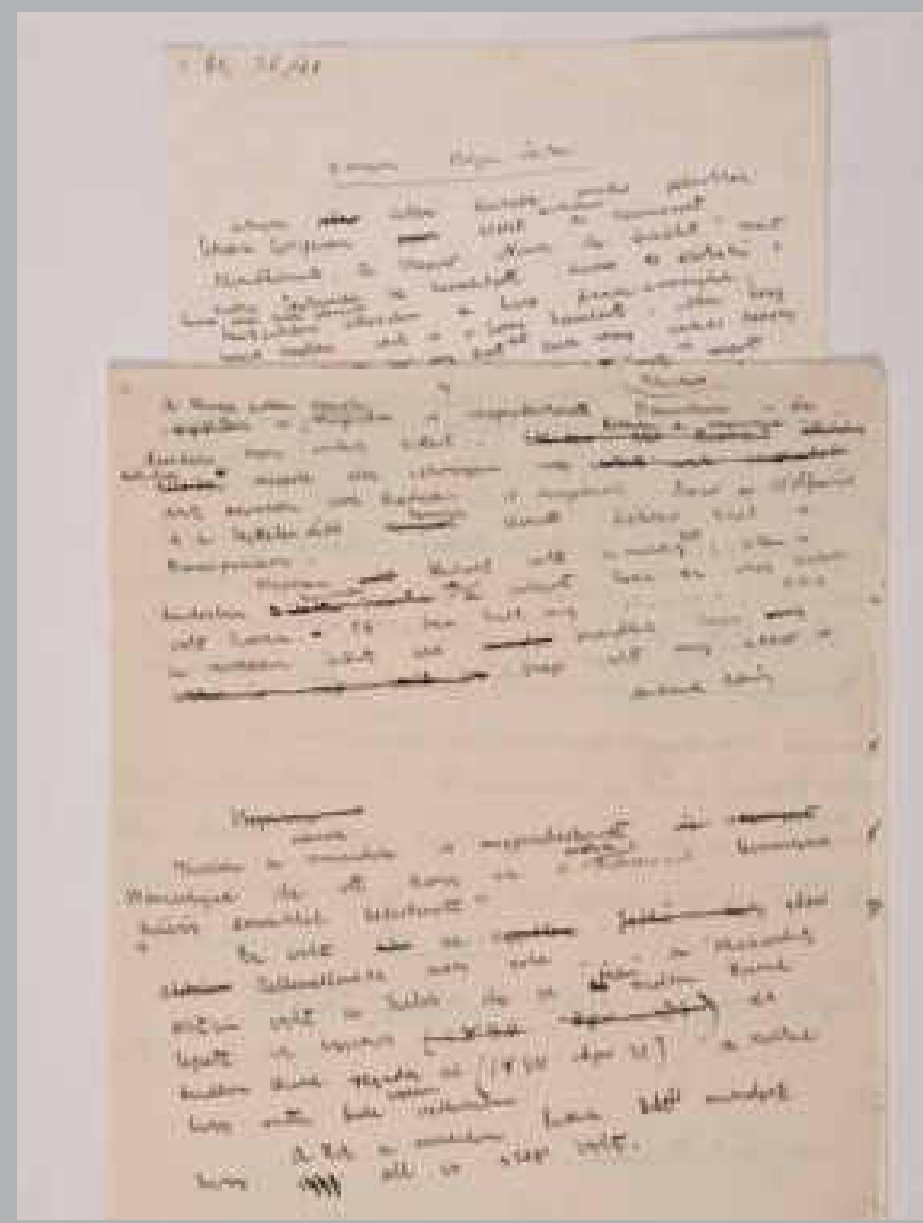
kedvence idézet „Kossuth Lajos azt üzenté, / Elfogott a regnietje, / Ha még egyszer azt üzeni, / Mindnyájurknak el kell menni! / Eljen a magyar szabadság, éjjen a hazai!”

hobbierdeklődés politika, közélet, gondoskodás

ismerősök |

Kossuth Lajos, Meszárosy Rudolf, Jósika Júlia, Haynau

Lenke

Bajza Lenke nekrolója (Mikszáth kézirata)

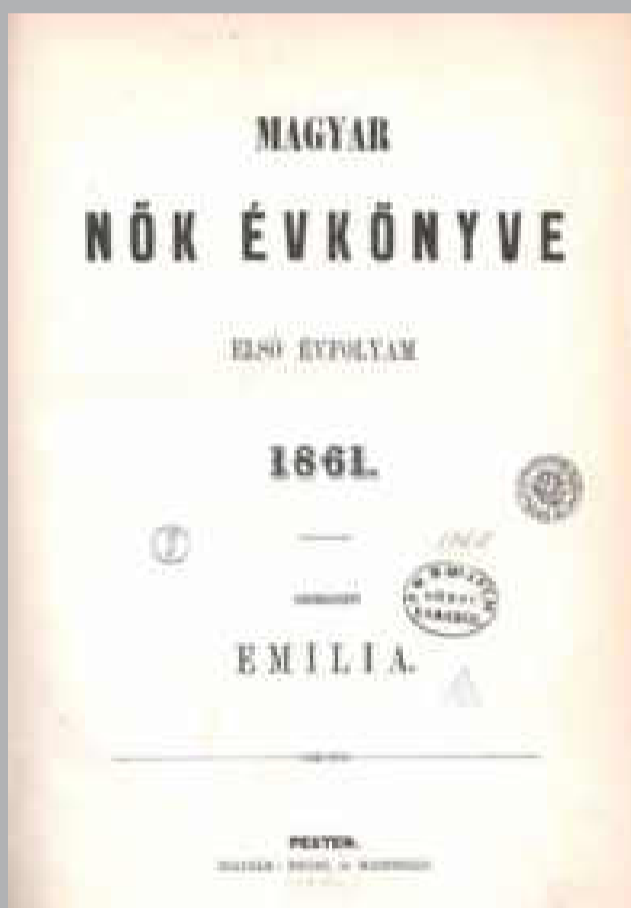
Bajza József

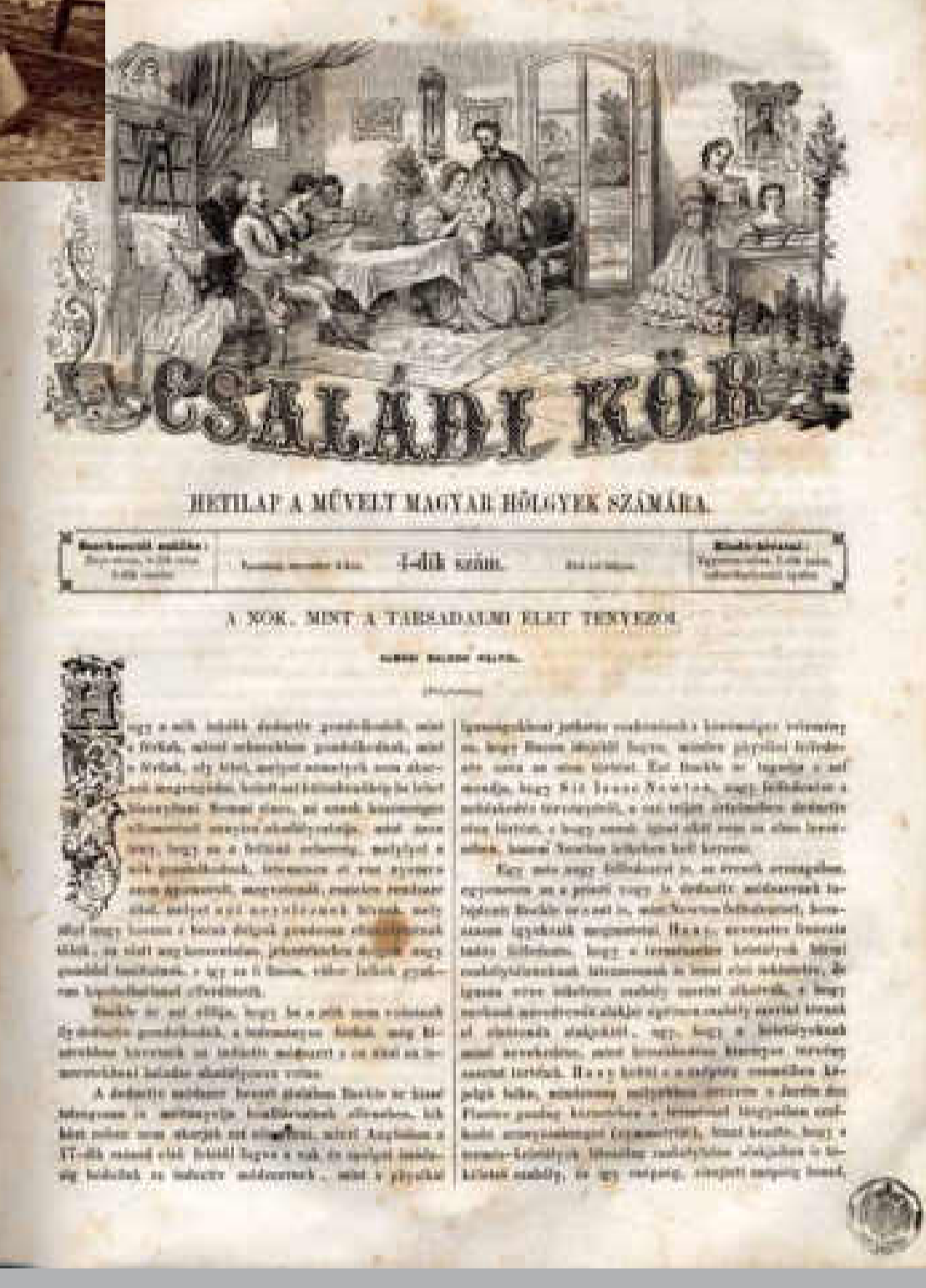
Divatkép 1858-ból, a Nővilágból

Emília

Régészeti leírásokról c. kézirata

profil keresés beniczkyne lenke kezdőlap

értékelés Beniczkyne Bajza Lenke

élekor | 1840–1902
státusz | A bestseller-író
élérhetőség | Budapest
foglalkozás | regényíró

életétörténet Anyja ágón Vörösmarty Mihály rokona volt... Emília agón Vörösmarty Mihály rokona volt, édesapja, Bajza József a reformkor leg- elismertebb irodalom-kritikusa volt...

ő mondta ...Csak arra kérem Önt, ne téljen szigorúan munkám fölött, s gondolja meg, hogy annak célja a jóra serkentés volt."

kedvenc idézet ...Ő volt az utóérje az olvasás kedvnek és nincs kétség, hogy még egy ideig az marad."

hobbi/érdeklődés utazás

ismerősök Bajza József, Hecskénast Gusztáv, Kánya Emília, Székács József, Vajda János, Mikszáth Kálmán, Wohl Janka és Stefánia

profil keresés kanya emilia kezdőlap

értékelés Kánya Emília

élekor | 1828–1905
státusz | A monarchia első nő lapszerkesztője
élérhetőség | Pest, Erdély, Fiume
foglalkozás | lapszerkesztő, családanya

életétörténet Édesapja a pesti evangélikus gimnázium igazgatója... Edesapja a pesti evangélikus gimnázium igazgatója, lakásuk a polgári társasági élet egyik központja volt...

ő mondta ...Pedig ha minden nő, aki virágot tart akarlábán, vagy madarat a keféjében, annyit ad egyszer a mindenkori, amennyit azokra egy évben, olyan pénzértéket tehetnek el, amelyek kamatjaiból öröök és költőnk biztosíthatna nekünk éreg napjaink."

kedvenc idézet ...Emília életének kulcsszava a társaság. Már kisgyermekként is társasíny volt, és haláláig az is maradt...

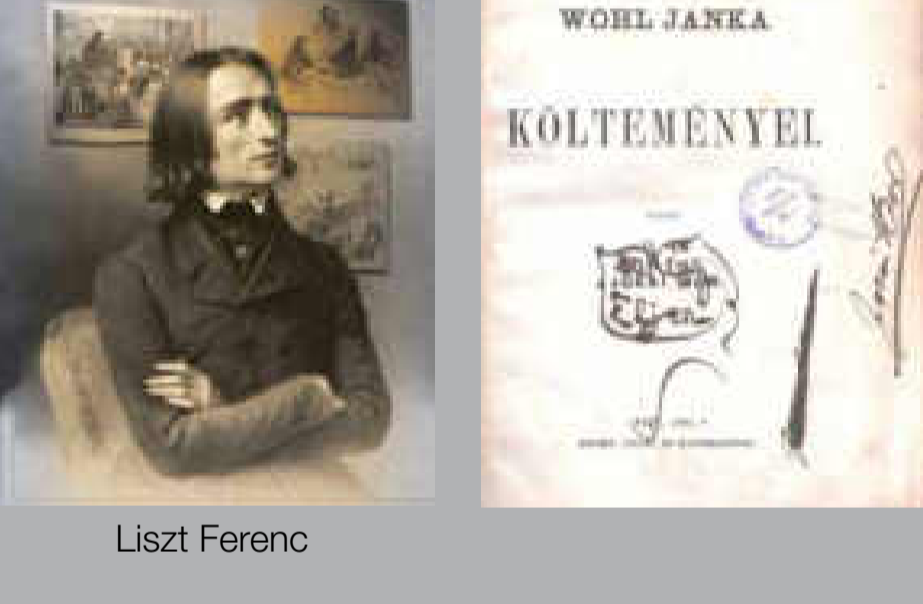
hobbi/érdeklődés irodalom, kultúra, nosztalgia, novellák, feminizmus

ismerősök Bajza Lenke, Pakh Mihály, Pálfi Anna, Székács József, Wohl Janka és Stefánia

Janka

Illusztráció Wohl Stefánia Aranyfüst c. regényéhez (Kacziányi Odón)

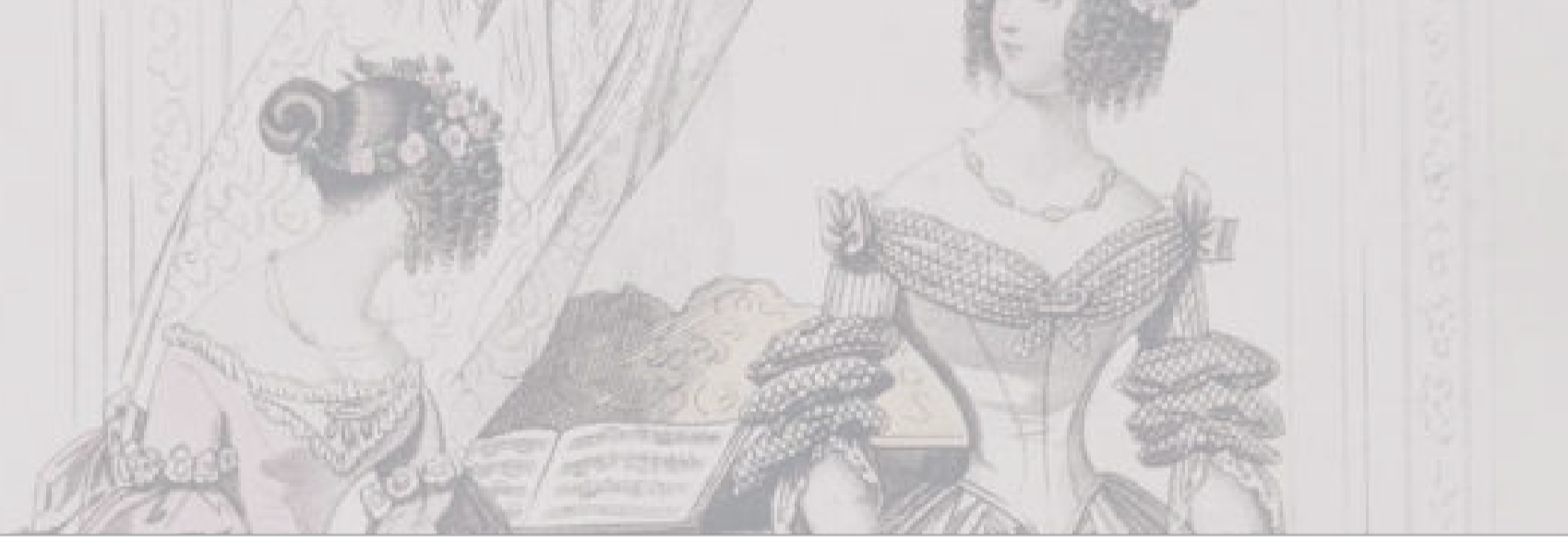
Liszt Ferenc

A Wohl szalon

profil keresés wohl janka kezdőlap

értékelés Wohl Janka

élekor | 1849–1899
státusz | Modern nő
élérhetőség | Pest, Budapest
foglalkozás | műfordító, újságíró, szerkesztő, zenetanár

életétörténet Az izraelitéről evangélikusnak keresztelkedett... Az izraelitéről evangélikusnak keresztelkedett örömöségi szűzök háza kedvelt lélekzohelvé volt...

ő mondta ...A legújabb statisztikai kimutatások szerint a férfoly évtven több mint még egyszer annyira házasság kötetten Angliában, mint a megelőző években, és e feltűnő tények között az egyik legfontosabb ok az, hogy a férfolyak a nőkkel szemben sokkal inkább hajlamosak a házasságra...

kedvenc idézet ...A kacsi nők – veszedelmesek a teheszőző férfiak – azoknak tartják magukat." (Szuhányi Ferenc: bon mot-ja a „Modern asszony breviáriumból”)

hobbi/érdeklődés társasági élet (szalon), feminizmus, biciklizés

ismerősök Kánya Emília, Bajza Lenke, Liszt Ferenc, György Vilmos, Kandó Kálmán, Zichy Géza

Júlia

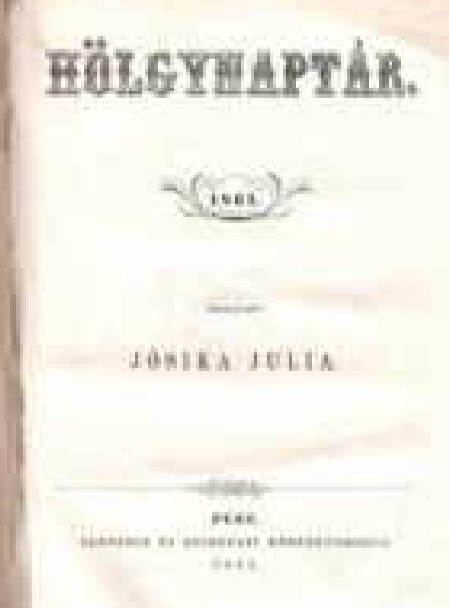
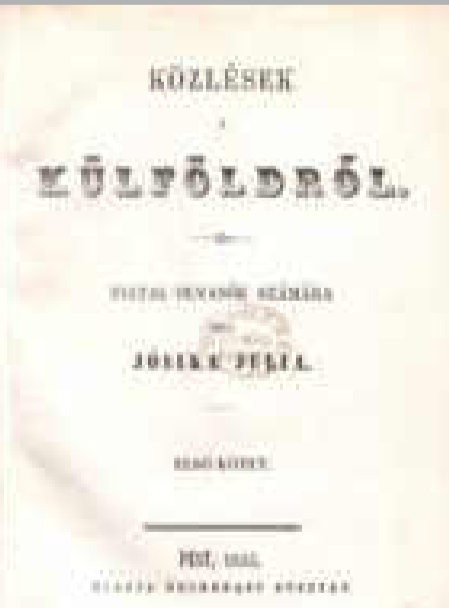
Br. Jósika Miklós

Brüsszel a 19. században

Jósikák sírja a Házigazdái temetőben (Kölczevén)

profil keresés jósika julia kezdőlap

értékelés Jósika Júlia

élekor | 1813–1893
státusz | Az örök szerelem asszonya
élérhetőség | Pest, Erdély, Brasszó
foglalkozás | író, tudósító, vállalkozó, irodalmi menedzser

életétörténet Édesapja Podmaniczky Károly, öccse a modern Budapest megteremtője... Édesapja Podmaniczky Károly, öccse a modern Budapest megteremtője, Podmaniczky Frigyes volt...

ő mondta ...Mért nem adott nekünk az ég szép, meleg, tollas őbtyűt, mint a madaraknak – szorjához némely szegényre anya, kinek kevés pénzrel nem csak magát, hanem két-három cinos kényfűt is kelő, olykor választékos ruházzal kell elgútnia. Ha többet költ az e célra inkább özöngélni, a férje meg-haragzik; ha a divat és megszokás igényének meg nem felel, leányját kacsagók ki társadéki, mert a táncvi-gárnakban szípen üve maradnak."

kedvenc idézet ...Házasságban csalódva, ezt az eszményképét kereste szüntelen a világ mikor a házasságot színe elveteltetnéne vált, s jó sorsa megmutatta azt nekő, Jósika Miklósnak Podmaniczky Julióban, kinek finom, gyöngéd, művelt nő lelke volt hivatta kárpótlást nyújtani egy ehibázott házasság sok éleli győnélméret. Hol és mikor ismerkedett meg Jósika e tökéletes nővel, nem tudjuk." (Dési Lajos)

ismerősök Jósika Miklós, Kossuth Lajos, Kossuth Zsuzsa, Kánya Emília, Podmaniczky Frigyes

Hermin

A Veres-Beniczyk kúria Ványarcson

Madách Imre

Veres Pálné családí fényképalbuma

profil keresés veresne hermin | kezdőlap

Veres Pálné Beniczky Hermin

értékelés

életkor | 1815–1895

státusz | A magyar nőnevelés úttörője

elérhetőség | Pest, Ványarc

foglalkozás | iskolagazgató

életréte 1815-ben született, fiatalon árvaságra jutott. Nővérellel együtt dúsgazdag nagypapához került, aki azonban nem sokat törődött iskolázatásával. 1839-ben ment férjhez Veres Pál tekintélyes nőtudó költőcsaládba. Férje előkelő társadalmi állása és vagyonra lehetőséget adott, hogy egyetlen leányukat a legmodosabb nevelésben részesítsék. Veres Pálné leánykájával együtt tanult. Amikor 1854-ben régi ismerőse, Madách Imre akadémia székfoglalójában kifejtette, hogy a nők nem képesek a férfiakéval egyenrangú szellemi teljesítményre, mályagosan felháborodott. Miután Eötvös József előtámasztotta azokat általános kérvényeit egy női köznevelési intézményre, maga kezdett a szervezésbe. Egyesületet alapított, 1859-ben pedig alapította iskoláját Pesten. A tantervet maga írta, tantervkül a legelőkelőbb férfiakat kérte fel. Iskolája nemzetközileg hírnévre tett szert, Erzsébet királyné támogatása és háromszori személyes látogatása tovább erősítette jó hírére. Az iskola igazgatója halála után leánya lett, akinek vezetése alatt 1890-ban gimnaziumi rangra emelték az intézményt. 1905-ben felállított szobra a főváros első, jelle női műtiszti közterületénél.

ómonda „Hozom mi is szolgálja nek a tanulás folytatására dectórnál, midőn a előléti szadoknak elcélzetes ama véleménye sokaknál a mai napig el, hogy a nőnek átlagos szellemi képzettsége szükséges. A helyzet ily állapotban sokan a pipere háibeválasztására fecesírni szellemi tevékenységüket, s nem a beárterék, de a külsőségek és a férnyűzés diadalára fordítják a törekvésüket.”

kedvenc idézet „De, ki ember-köbkeket képez ki, / Az terem, mint isteneknek tásra: / Leke hat, míg létez művelődés, / S díja legeszebb emberárisi hála.” (Madách Imre)

ismerősök |

Madách Imre, Mikszáth Kálmán, Erzsébet királyné, Eötvös József, Székács Józsefné, Kánya Emília

hobby/érdeklődés nevelés, női képességek

Facebook icon

Erzsébet és Aranka

Szontagh Erzsébet

Szontagh Aranka

A csetneki evangélikus templom

A Szontagh lányok unokatestvéreikkel

profil keresés szontagh | kezdőlap

Szontagh Erzsébet és Aranka

értékelés

életkor | 1856–1917, ill. 1858–1950

státusz | A csetneki csipke megalkotói

elérhetőség | Csetnek, Budapest

foglalkozás | divattervező, vállalkozó

életréte Szontagh Pálnak, a befolyásos felső-magyarországi közéleti személyiségnek leánya a 19-20. század fordulóján döntöttek úgy, hogy a kézműipart felendő vállalkozást indítanak. A gyárparterjében ebben az időben kezdte visszaszerezni a hagyományos kézműipart, ami sokaknak megélhetési forrást okozott. A szecesszió ékkénti festője fel és formálta saját kézmű és népművészet formáit. A Szontagh nővérek a kiválóan finom csipkét fejlesztették tovább – szecesszió-magyaros formakincsel gazdagítva. Néhány év alatt Aranka már 192 saját motívumot alkotott. 1905-ben indították el üzemiüket, amely lényegében 700 be foglalkoztatott munkást. Országosra csipkevető tanfolyamokat vezettek. Budapest bekeresésében volt úttörők és exportra is dolgoztak. Az I. világháború derekára forta az üzemet, de 1921 után – a technológiai továbbfejlesztés – Szontagh Aranka folytatta a munkát. A II. világháború után szecesszió-álmotált világleg törékeltte az üzemet, és évzárakig a feleség homályra burolta a csetneki csipkére és akotóra.

kedvenc idézet „A csipkék Hamupipőkéje, leginkább azért, mert aki horgolni tud, könnyen megtanulhatja, ha jó a szemé és eléggé ügyes a keze is hozzá.” (Torday Alíz)

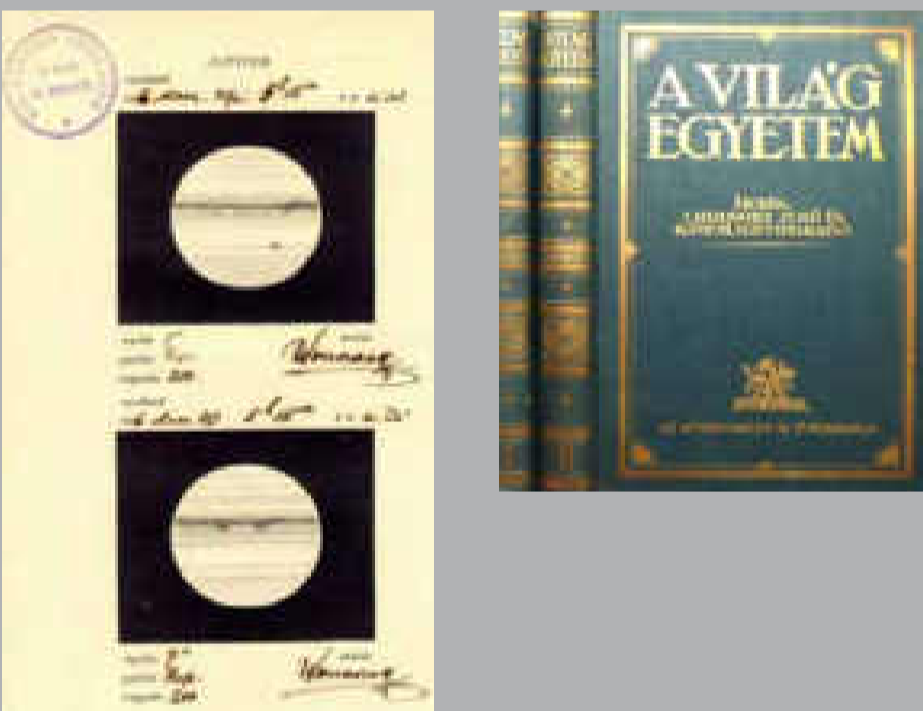
hobby/érdeklődés népművészet, textilpar

ismerősök |

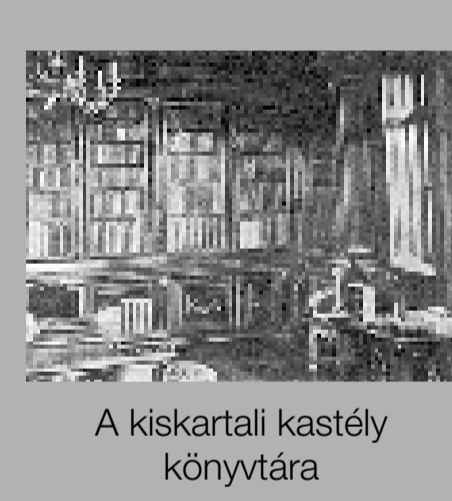
Veres Pálné, minden magára adó pesti úrihölgy és százedelőn

Facebook icon

Berta

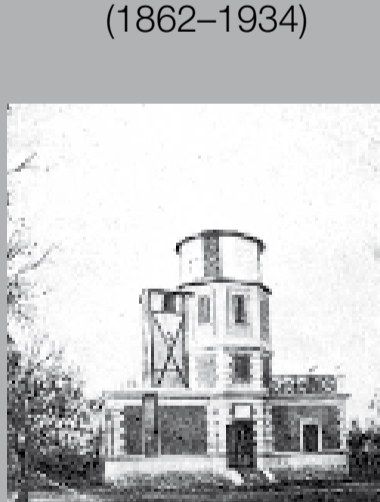
Jupiter északláp a kiskartai csillagda pecsétjével

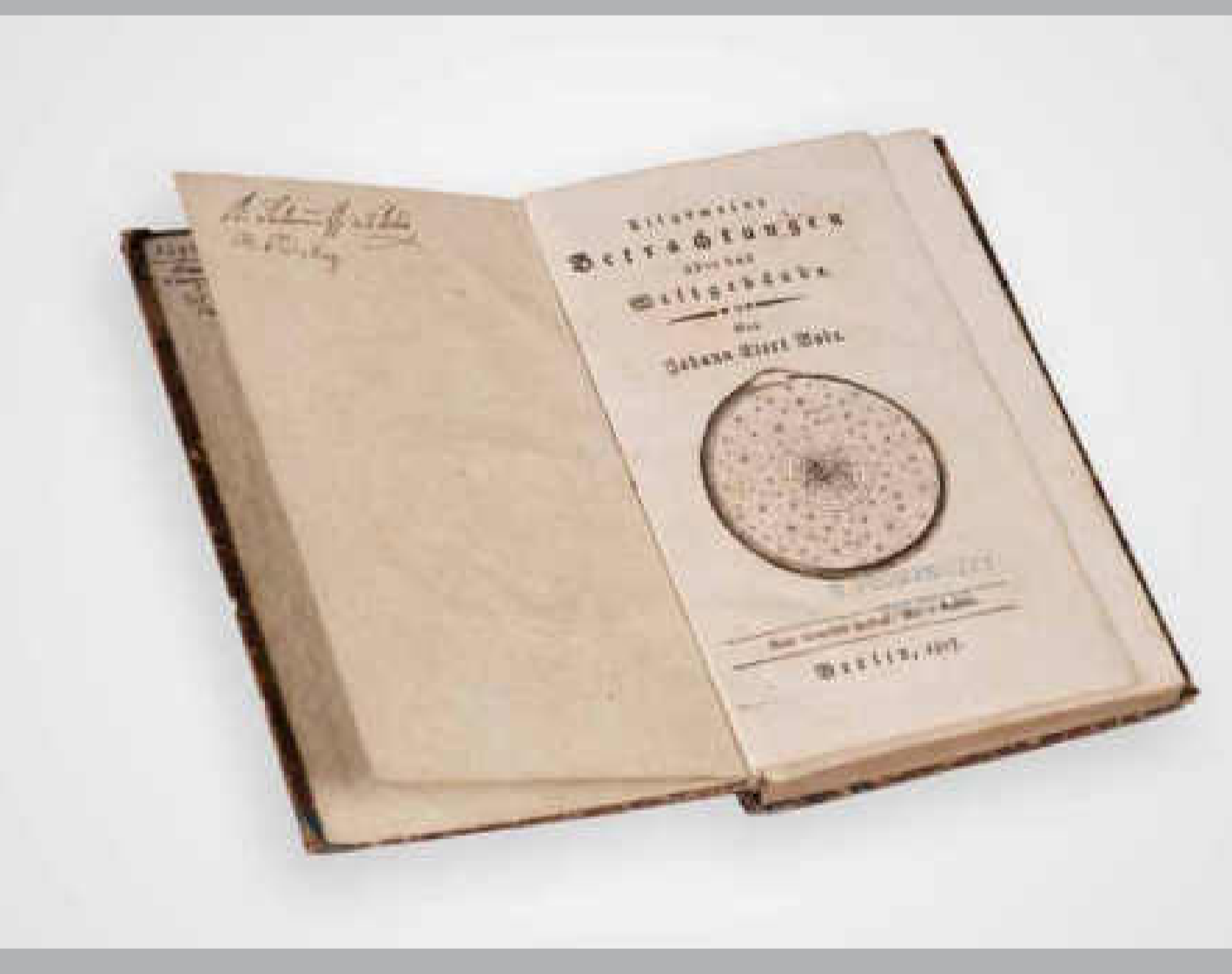
A kiskartai kastély könyvtára

Kővesligethy Radó csillagász, geofizikus (1862–1934)

Csillagda a kiskartai kastély parjában (1894)

profil keresés degenfeld berta | kezdőlap

Dégenfeld-Schomburg Berta

értékelés

életkor | 1843–1928

státusz | Az első magyar csillagász nő

elérhetőség | Kiskartai

foglalkozás | nagybírtokos, amatőr csillagász, könyvgyűjtő

életréte Tegősen született, neves reformmus családiban, grófi Taza István nagynénje. A főnényen protestáns családok szívesen edeltették kapcsolatukat házaság névén. Berta így ment feleségül 1868-ban Podmaniczky Gélezőhöz. Férje kiskartai kastélyában élt, ahol minden bizonyval Berta unokatestvére koránri csillagászati elpártolt. Bár műkedvelő csillagász volt, értékes megfigyeléseket végzett és hivatalos csillagászati feladatokat is vállalt. Az I. világháború derekára forta az üzemet, de 1921 után – a technológiai továbbfejlesztés – Szontagh Aranka folytatta a munkát. A II. világháború után szecesszió-álmotált világleg törékeltte az üzemet, és évzárakig a feleség homályra burolta a csetneki csipkére és akotóra.

kedvenc idézet „És mégis mozog a föld!”

hobby/érdeklődés csillagok

ismerősök |

Kővesligethy Radó, Kerkelyi Thege Miklós, Taza István, Jósika Júlia

Facebook icon

Klára

Karácsony a Daák téri leánygimnáziumban (1941)

Családkirándulás 1938-ban. A lányok a Glock Klára tervezte búzókat viselik.

profil keresés glock klára | kezdőlap

Glock Klára

értékelés

életkor | 1896–1966

státusz | A pesti evangélikus leánygimnázium „art managere”

elérhetőség | Budapest, Európa

foglalkozás | rajztanár, festőművész

életréte Pestben tanult az Általános Nőiiskolában, majd az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola Rajztanárképző Intézetében 1917-18-as rendszeres résztvevője volt a Nemzeti Szalon és a Műcsarnok kiállításainak. 1923-tól tagja volt az Országos Magyar Képzőművészeti Egyesületnek. Ettől az évtől kezdve tanított a pesti evangélikus leánygimnáziumban (Daák tér) is. Tehetséges tanítványokat indította el a képzőművészeti pályán. Ő alkotta meg az iskola „művelési arculatát”: a füzetszerkesztést, az évkönyvek címlapján áll az iskola egyenruháját mintázt. Családot nem alapított, gimnaziumi tanári egzisztenciája lehetőséget adott arra, hogy egész Nyugat-Európát bejárja és megfestesse. Több száz akvarellje a közelműtárban került elő a füzeti gyűjtemény rakításán.

kedvenc idézet „Minden színpert rajongott. Emlékezem, egy közös kirándulásunkon percenként állt felfigyelő arccal, megbököltén egy gyönyörű, virágba borult gyönyörűsége látni. A tanításai jó megközelítést adtak az életre, tanári szíve nem tarta megakadni. A szívdobogás „nyújt a szabadságba”, hazai és idegen tájakra.” (Sztroky Prokó, tanárúrja)

hobby/érdeklődés természet, tájak, emberek, népdalok

ismerősök |

Raffay Sandor, a pesti leánygimnázium tanárai és diákjai

Facebook icon

Irma

Jelenetek a diakonisszák életéből

A Főbb diakonisszák kőzöze

profil keresés pauer irma | kezdőlap

Pauer Irma

életkor | 1879-1929

státusz | A Főbb diakonissza egyesület alapítója

elérhetőség | Kőszeg, Pest, Wiesbaden, Egyiptom, Pilszcsaba

foglalkozás | Diakonissza, miszionárius

életútjának Kőszegen született, módos katolikus családban. Kereskedelmi iskolában érettségizett. A református belmisszó legendás álkája, Szabó Aladár igehirdetése hatására vett alapvető fordulatot az életében. Különböző református egyesületek titkárságát dolgozta. 1912-1914-ig Egyiptomban volt miszionárius, szolgálatát az I. világháború szaktotta meg. Hazatérése után csatlakozott a református Fiaidelfia diakonissza egyesülethez. 1924-ben több társával kivált a Fiaidelfia-ból és Főbb néven új diakonissza egyesületet alapított, amelyet az evangélikus egyház vett szárnyai alá. Az egyesület számára Pilszcsaba-Klotikligiten (Béthel) vásártól több ingatlan, miszionáriusok gyűjtésével, ápolásával, könyvtárával, gyülekezeti nő- és leány munkáival, belmisszó konferenciák szervezésével foglalkoztak. Pilszcsaba mellett Nyiregyháza, Szekesfehervár, majd Budapesten (Pesthögkút) is voltak ingatlanjai. Pauer Irma haláláig vezette az egyesületet, amely felfutásilag (1951) nélkülözhetetlen munkát végzett az evangélikus egyházban.

ó monda A pilszcsabai Béthel megvásárlásának célja: „Egyszer, hogy egy csendes, meghitt otthonban az Isten országba nagyvárosi munkájában kifáradt lelked megpihenjenek. Másrészt, hogy a keserű lelked a természet zivatarban olyan a búsza keresztény legközelebb találkozhassanak az Úrral, úgy mint Jókob egykor azon az éjszakán: Béthelben.”

kedvenc idézet „Eltételekben sokan szerették, de sokan gyűlötek is, közömbösek vele szemben nem tudtak lenni az emberek.” (Pomikula Irén)

ismerősök Főbb, Raffay Sándor, Szabó Aladár, Túrmezei Erzsébet

hobby/érdeklődés menesztés

Lídia

Ózveg papné otthona, Kistarcsa

profil keresés blatniczkymne lidia | kezdőlap

Blatniczký Pálné Jezsovics Lídia

életkor | 1880-1944

státusz | EPOSZ-típus

elérhetőség | Orkóta, Katarcsa, Budapest

foglalkozás | Papné, egyesületi titkár, otthonvezető

életútjának A 19. század végétől az egyházi élet megújítása egyesületi keretekben történt. A legskisebb egyházi egyesületek a nőegyletek voltak. A két világháború között a gyülekezetek nagy részében működött nőegylet, melyeket általában a papnék szerveztek, irányítottak. A papnék is megszervezték a nőegyleteket, megalkották az Evangélikus Papnék Országos Szövetségét. A szövetség énekelti hivatalos és plébániai feladatok, a valódi munkát azonban Blatniczký Pálné cirkonai papné, az egyesület titkára végezte. Először neki köszönhető, hogy az egyesület Kistarcsán házat tudott venni, amelyben övegy papnék otthonát alakították ki. Budapest bombázásakor vesztette elétét. Feladatát menyő – a szintén cirkonai lelkész felesége – Blatniczký Jánosné vette át, akinek elele ama is példa, hogy a lelkészcsaládtól származó papnék már otthon „megtanulták” ennek a hivatásnak az alapait.

kedvenc idézet „A társadalom sebeknek orvosságát az igazság adja, a nőnek. Ha nőegyleteket képzene, egyesült részvevői karokká fel a szegények ügyét, felkeresik a nyomortól orstromot lakásokat, enyhítik a bajt, újra keltik az elhagyottak bizalmát, segítve, jó tanácsokkal támogatják őket, így mindig buzgalmakkal és újdons munkát végeznek a közögy szolgálatában.” (Gyurátz Ferenc)

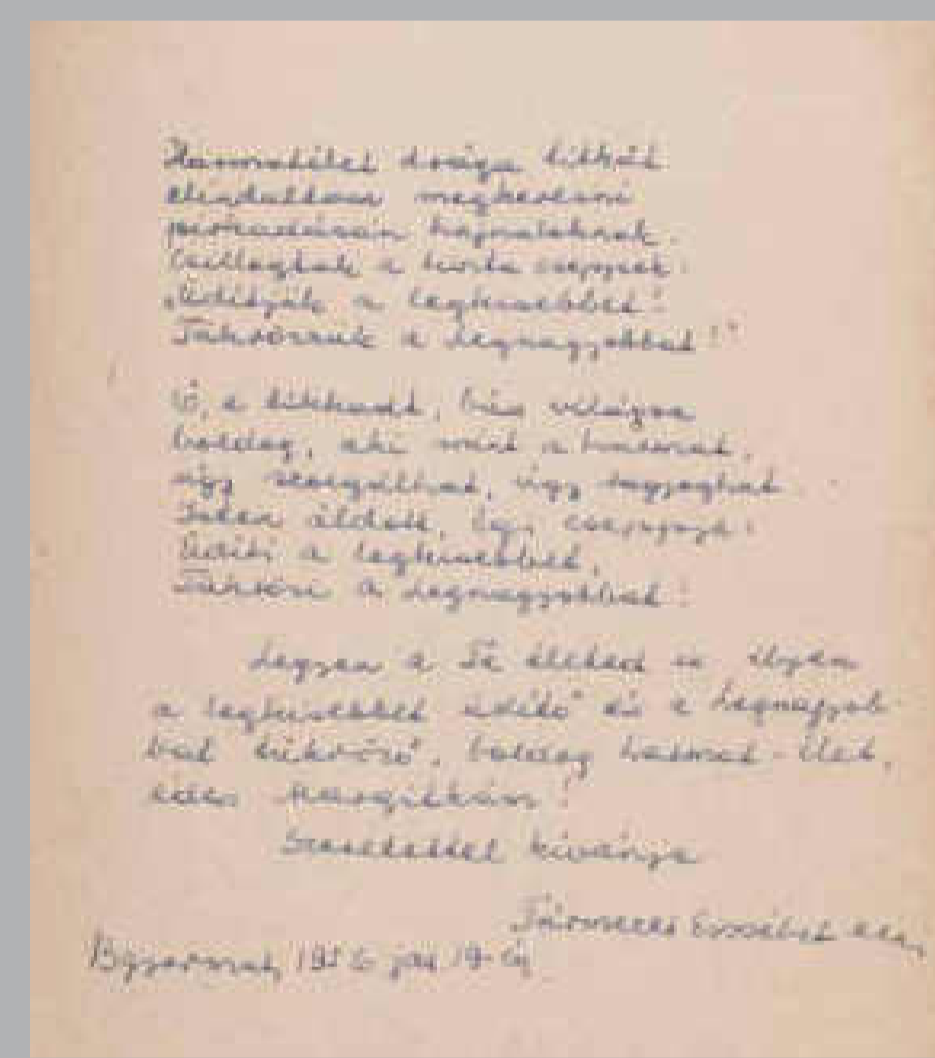
ismerősök Raffay Sándorné, Kapi Béliné, Pauer Irma

hobby/érdeklődés egyesületi élet

Erzsébet

Relli Zoltán akvarellje (1990 körül)

Emlékkönyvi bejegyzés

profil keresés túrmezei erzsébet | kezdőlap

Túrmezei Erzsébet

életkor | 1912-2000

státusz | A legnépszerűbb evangélikus költőnő

elérhetőség | Tárnási, Budapest, Balassagyarmat, Csömör

foglalkozás | költő, műfordító, diakonissza

életútjának Hátgyermekes családban született Tárnásban, testvérei közül csak hárman érték meg a felnőttkort, két bátyja kolesz lett. A pesti egyetemre szerzett magyarnémet szakos diplomát, majd be- lépett a Főbb diakonissza rendbe. Első verseskötete 1938-ban jelent meg. Diakonisszáként vasárnapi iskolai és néptáncos munkát végzett, emellett közreműködött az egyesület lapjának szerkesztésében is. A Főbb felosztása (1951) után a balassagyarmati szervezetben maradt. Évtizedekig vezette az intézményt. Nyugdíjazása után rövid ideig Csömörön élt, majd a közéleti színterétől többé nem távolodt. A Főbb elnökségével együtt. A Főbb újraindítása (1989) után az egyesület főnökségévé választották. 1990-től haláláig az újra megnyitott anyanyelvű volt. Nincs olyan evangélikus gyermek vagy felnőtt, aki ne találkozt volna versével. Előzetben hét verseskötete jelent meg, az evangélikus énekeskönyvben 105 énekezőve, illetve fordítása találhatók.

ó monda „S mindenért hálást adtok, / Deris napok, borús napok, / Örömkö, szenvedések... / Minőzt azért adod, / Hogy jól fel segítsen. / Mindenért hálaéneket mondhatsz. / Mert a minden, az minden!”

kedvenc idézet „Jgen, Atyám!” (Mt 11,26)

hobby/érdeklődés belmisszó

ismerősök Pauer Irma, Blatniczký Pálné és mindenki, aki szavalt már evangélikus templomban

Éva

Prof. Gergely országos felkutatásával a Sztelio emlékkönyvségben (2009)

Az egyik butái villa, ahol gyermekemhely működött

Jelenet Gaudiopolis életéből

Menedékek

Ülészék Gaudiopolis misziótörténeti (1946)

Budán a front (1945 január)

profil keresés stasny eva | kezdőlap

Stasny Éva

életkor | 1919-2011

státusz | Éva néni

elérhetőség | Budapest

foglalkozás | Tanár, gyermekmentő, pólmama

életútjának Tárnási és hivatásos diplomával a zsebkönyv írásban kezdte meg pályafutását a főbb gyülekezetben. Kezdetben minniala főzetésért, majd a világháború alatt ingyen végzett feladatát. Először néhány éve szorosan összekapcsolódott Sztelio Gábor evangélikus lelkész nevével. Sztelio többézer üggyel, ana gyermeket mentett meg a háború alatt és után a biztos haláltól. Ebben sok kiváló ember volt segítségére, köztük Stasny Éva is. Amikor Szteliót megbörték a zsebkönyv mentésével, nyitott kapukat dőngöttek, már igen késő volt a feladatra. Ő „nyelvezte” a pályakezdő fiatal női a kő- és kőzetek Bogár utcai otthonába. Nemcsak tanította a gyerekeket, de lelkük-tesztük ápolásával is foglalkozott, ügykeztet elvona a figyelmüket a borzalmakról, embert, szeretetteljes legközelebb teremtve. A Vöröskereszt védelmére a választás időben mindehhez szükséges volt pénzre, de messze nem volt elegendő. A minden esté énekekben megénekelte „otthona szavakkal” voltak ott a hűségnapokban, a front elől menekülőben és a háború után elköltözésben. Miután átmenetileg Gaudiopolist, a gyermekek városát, Sztelio Gábor álmát, iskolában dolgozott, és Sztelio Gábor emlékéét ápolta.

ó monda „A rendhagyatlennek mondott nyugalmát és békkéséget nem gyémántdiplomámmal köszönhetem, hanem tudom, hogy félúrról kaptam és kapom azóta is.”

kedvenc idézet „1944-ben a Bogár utcai gyermekotthon tornagy éves lakója voltam. Magam előtt látom a képet. Búcsú ostroma puzttha halat, házárt háza, se vércsét, se embert nem kímélve. Éva néni egy fiatal nő, akinek a sors vagy az Úr azt a feladatot adta, hogy a történelem sötét pillanatában megmentsen egy pártucsalny gyermeket. Ő vezetett berniniet a német, a nyilas és az orosz zsoldosok között, akadályt és kockázatot nem ismerve. Csak később értettem meg, hogy mögöttje ott állt Sztelio Gábor evangélikus lelkész, a több ezer üggyelzőtt gyermek megmentője.” (Brunner Mihály)

ismerősök Sztelio Gábor, Raffay Sándor, dr. Farkas Mária, Ruzsák András, Kevélyi László, Horváth Ádám, Orbán Ottó

hobby/érdeklődés pedagógia, áva gyermek